OP-Pohjola-gruppens delårsrapport 1.1–30.9.2011

Q3

OP-Pohjola

OP-Pohjola-gruppens resultat ökade under januari–september med 10 procent

- Gruppens resultat före skatt ökade med 10 procent till 482 miljoner euro (438) – bankrörelsens resultat före skatt ökade med 34 procent. Under det tredje kvartalet minskade ändå resultatet före skatt jämfört med ett år tidigare.
- Ökningen i räntenettot fortsatte starkt och var under januari–september 11 procent. Totalt ökade intäkterna med 4 procent mer än ett år tidigare. Kostnaderna ökade med 5 procent.
- Nedskrivningar av fordringar minskade med 40 procent jämfört med ett år tidigare och de var 0,14 procent av kredit- och garantistocken.
- Inlåningsstocken ökade kraftigt med 13 procent på årsplanet. Tillväxten var kraftig också inom premieintäkter från skadeförsäkringar.
- De strategiska prioriteringsområdena utvecklades väl: antalet gemensamma kunder inom bank- och försäkringsrörelsen ökade under rapportperioden med 67 000 kunder och företagskreditstocken med 9 procent.
- OP-Pohjola-gruppens riskhanteringsförmåga är mycket stark. Kapitalbasen överskred den lagstadgade miniminivån (4,0 miljarder euro) med 2,0 miljarder euro.
- Gruppen har tagit i bruk ett nytt kapitaltäckningsmål. Målet för Core Tier 1 är 15 procent.
- Den tillspetsade skuldkrisen i Europa och poster av engångsnatur i anslutning till de försäkringstekniska avsättningarna försvagar resultatutsikterna för skade- och livförsäkringen. Gruppens resultat före skatt utan de här posterna av engångsnatur uppskattas bli ungefär detsamma som år 2010. Utsikterna har i sin helhet presenterats under punkten Utsikter för återstoden av året.

OP-Pohjola-gruppens nyckeltal

	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Resultat före skatt, milj. e	482	438	10,2	575
Bankrörelse	357	267	33,5	367
Skadeförsäkring	71	84	-16,0	83
Livförsäkring	36	23	54,5	43
Återföringar till ägarkunder och OP-bonuskunder	132	122	8,7	163
	30.9.2011	**30.9.2010**	**Förändring, %**	**31.12.2010**
Kapitalbasen i förhållande till minimibeloppet av kapitalbasen (Konglomeratlagen)	1,49	1,70	-0,21*	1,70
Primärkapitalrelation, %	11,6	12,7	-1,1*	12,8
Oreglerade fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,53	0,44	0,09*	0,34
Bank- och försäkringsrörelsens gemensamma kunder, (1000)	1 264	1 178	7,3	1 197

***** förändring i relationstalet

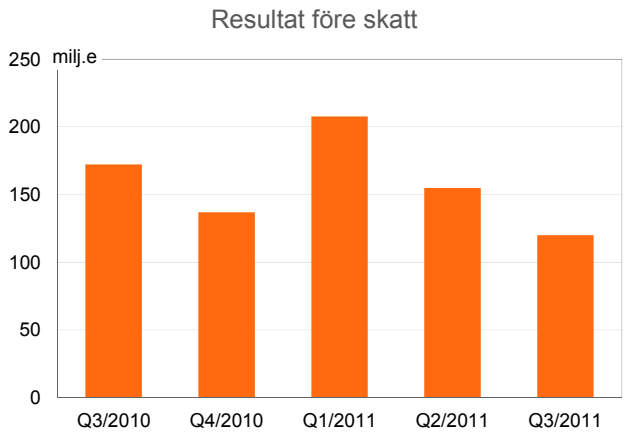

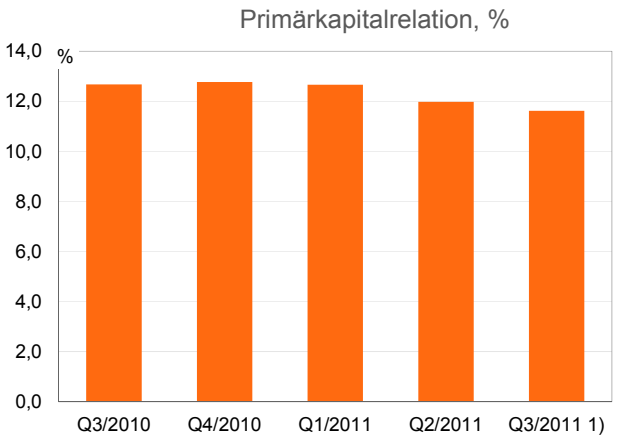

1) Förvärvet av aktier i Pohjola Bank Abp och nettoförändringarna i debenturlån minskade primärkapitalrelationen med totalt 1,0 procentenheter

Chefdirektör Reijo Karhinens kommentarer

Finansbranschens omvärld försvagades märkbart under de senaste månaderna till följd av skuldkrisen i Europa och det tröga politiska beslutsfattandet. OP-Pohjola-gruppens verksamhet fortsatte emellertid stabilt också under dessa krävande förhållanden. Tillväxttakten accelererade och resultatet för hela början av året förbättrades.

I synnerhet bankrörelsens resultatutveckling var god. Den fick fart av den starka ökningen av räntenettot och de klart mindre kreditförlusterna. Resultatet för försäkringsrörelsen belastades under det tredje kvartalet av den svaga resultatutvecklingen inom placeringstillgångarna.

Instabiliteten på finansmarknaderna belastar vår resultatkapacitet och våra resultatutsikter. Samtidigt lyfter den fram vår styrka tydligt. Vår krishanteringsförmåga är en av de absolut bästa bland de europeiska bankerna. De uppskattningar som myndigheterna har gjort har upprepade gånger visat att vi har den uthållighet som behövs. Våra kapitalbuffertar är starka och vår redan färdigt höga kapitaltäckning är rogivande.

Vi vill också i fortsättningen profilera oss som en solvent aktör. Mitt under den häftiga marknadsturbulensen har vi beslutat höja målet för bankrörelsens kärnkapitaltäckning klart över de högsta myndighetskraven. Vi vill med det här krävande kapitaltäckningsmålet på 15 % vara vägvisare för hela branschen. Vårt budskap är också i övrigt tydligt: Vi är en stabil och trygg partner för våra kunder.

Jag är mycket tillfredsställd med vår framgång inom kundrörelsen. Vår tillväxttakt piggnade till på bred front. Allra starkast var vår tillväxt inom inlåning. Också i övrigt har vår kapitalanskaffning fungerat störningsfritt under exceptionella förhållanden. Också inom företags- och bostadsfinansiering växte vi snabbare än marknaden. Ett glädjeämne under hela början av året har också varit att integrationen inom bank- och skadeförsäkringsrörelsen fortsatte. Fondrörelsen har däremot inte utvecklats enligt våra mål.

Jag tolkar våra starka tillväxtsiffror inom in- och utlåning som att våra kunder känner förtroende för oss. Det är uppmuntrande hur starkt kunderna litar på en bekant och trygg finländsk aktör. På motsvarande sätt vill vi förbinda oss att agera ansvarsfullt och tillsammans med kunderna bygga en bro över de här svåra tiderna. Vår förmåga och vilja att handha finansieringen av våra kunder är också i fortsättningen stark.

Vi arbetar just nu på OP-Pohjola-gruppens nya strategi, som fortfarande kommer att betona balansen mellan en stark kapitaltäckning, måttlig risktagning och sund tillväxt. Vi fortsätter också den starka satsningen på utveckling. Ett bra exempel på det här är vårt projekt i Uleåborg som fokuserar på utveckling av elektroniska tjänster.

Den globala ekonomiska krisen kastar fortfarande sin skugga över finansbranschens utsikter. Optimismen ökade efter EU-toppmötet och marknadens värsta hotbilder realiserades inte. Europas oförmåga att lösa skötseln av skuldkrisen ifrågasätter emellertid eurosystemets hållbarhet och har försvagat förtroendet i den grad att eventuella bakslag i förmågan att verkställa beslut radikalt skulle öka nervositeten på marknaden. Det här skulle vara mycket fördärvligt för finansbranschens verksamhetsförutsättningar.

Utsikterna för den finländska ekonomin under senhösten och den kommande vintern är också i bästa fall dämpade. Det finns inte några förutsättningar för en hållbar tillväxt, om vi saknar ett förtroendekapital. Tro på framtiden fås endast genom gärningar. Den europeiska skuldkrisen, Finlands försämrade priskonkurrenskraft och det djupare hållbarhetsunderskottet löser sig inte genom att man tvekar och väntar.

OP-Pohjola-gruppens delårsrapport 1.1–30.9.2011

Innehållsförteckning

Omvärlden 5
Gruppens resultat och omslutning 6
Kapitaltäckning, riskposition och rating 7
Verksamheten och resultatet per rörelsesegment 10
Bankrörelse 10
Skadeförsäkring 13
Livförsäkring 15
Övrig rörelse 17
Utsikter för återstoden av året 17
Händelser efter rapportperioden 17
Förändringar i OP-Pohjola-gruppens struktur 18
Personal och belöning 18
OP-Pohjola anl:s förvaltning 18
Investeringar och tjänsteutveckling 18

Resultaträkning
Rapport över totalresultatet
Omslutning
Rapport över förändringar i eget kapital
Kassaflödesanalys

Noter:
Not 1. Redovisningsprinciper
Not 2. Nyckeltal och formler
Not 3. Resultatutvecklingen kvartalsvis
Not 4. Räntenetto
Not 5. Nedskrivningar av fordringar
Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse
Not 7. Nettointäkter från livförsäkringsrörelse
Not 8. Provisionsintäkter och -kostnader, netto
Not 9. Nettointäkter från handel
Not 10. Nettointäkter från placeringsverksamhet
Not 11. Övriga rörelseintäkter
Not 12. Klassificering i balansräkningen
Not 13. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
Not 14. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse
Not 15. Tillgångar i livförsäkringsrörelse
Not 16. Skulder för skadeförsäkringsrörelse
Not 17. Skulder för livförsäkringsrörelse
Not 18. Skuldebrev emitterade till allmänheten
Not 19. Fonden för verkligt värde efter skatt
Not 20. Kapitalbas och kapitaltäckning
Not 21. Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat
Not 22. Ställda säkerheter
Not 23. Åtaganden utanför balansräkningen
Not 24. Derivatinstrument
Not 25. Närståendetransaktioner

Omvärlden

Ekonomin har överskuggats av en stor osäkerhet i juli–september 2011. Hanteringen av skuldkrisen inom euroområdet och läget i världsekonomin har bekymrat många. I konjunkturenkäter märks det här i att hushållens och företagens förtroende för ekonomin har försvagats.

Det är mycket viktigt för den framtida ekonomiska utvecklingen att hanteringen av skuldkrisen inom euroområdet lyckas. Ett misslyckande kan medföra oanat allvarliga följder. Men samtidigt kan en lyckad lösning återställa förtroendet för eurosystemet och förhindra en recession.

Tills vidare har utvecklingen hos de industrialiserade ländernas ekonomi varit positivare än befarat. I USA har industriproduktionen och den privata konsumtionen återhämtat sig under det tredje kvartalet. Industriproduktionen ökade också inom euroområdet. Utvecklingen i tillväxtekonomierna avtog endast något.

Osäkerheten i världsekonomin har avspeglat sig också på Finland. Hushållens och företagens förväntningar på ekonomisk tillväxt har falnat. Å andra sidan antyder statistiken för industriproduktionen och detaljhandeln att den ekonomiska aktiviteten förhållandevis har varit fortsatt god under sommaren och hösten.

De försvagade tillväxtutsikterna i världsekonomin och osäkerheten med hanteringen av skuldkrisen inom euroområdet framkom som kraftiga ändringar på penning- och kapitalmarknaden under det tredje kvartalet. Marknadsräntorna var låga och de viktigaste aktiekurserna sjönk i världen med cirka 15 procent och i Finland med cirka 20 procent. Osäkerheten har också höjt riskpremierna på penningmarknaden. Europeiska centralbanken har stött marknadens funktion genom att öka likviditeten för att förbättra marknadens funktion och minska riskpremierna. Räntorna hålls låga eller sjunker något under slutet av året.

Effekterna av skuldkrisen inom euroområdet på tillväxten av kreditstocken i den finländska banksektorn har tillsvidare varit små. Kreditstocken växte cirka 5 procent under juli–september jämfört med samma tidpunkt i fjol. Trots att konsumenternas förtroende försvagats fortsatte den stabila ökningen av krediter som beviljas till hushållen, och handeln på bostadsmarknaden var fortsatt livlig. Tillväxttakten hos företagskreditstocken minskade däremot något, och den årliga tillväxten stannade på cirka 3 procent.

Minskningen inom fond- och försäkringsbesparingar ökade under årets tredje kvartal till följd av den svaga utvecklingen på placeringsmarknaden. Fondernas nettoteckningar blev klart negativa och nyförsäljningen av livförsäkringar hölls liten. Tillväxten i inlåningsstocken piggnade däremot till då volymen på bruks- och betalningsrörelsekonton växte. Den snabba ökningen hos tidsbundna insättningar under början av året avtog dock under det tredje kvartalet då stegringen i penningmarknadsräntor planade ut.

Premieintäkterna i skadeförsäkringsrörelsen ökade under januari–september med cirka 4 procent jämfört med ett år tidigare. Skadekostnaderna ökade fortfarande klart snabbare än premieintäkterna. Inbromsningen i den ekonomiska tillväxten förväntas dock balansera ökningen i skadekostnader i relation till ökningen i premieintäkter. Å andra sidan förväntas osäkerhetsfaktorerna i anslutning till placeringsmiljön och de låga räntorna öka utmaningarna för försäkringsbolagens placeringsverksamhet.

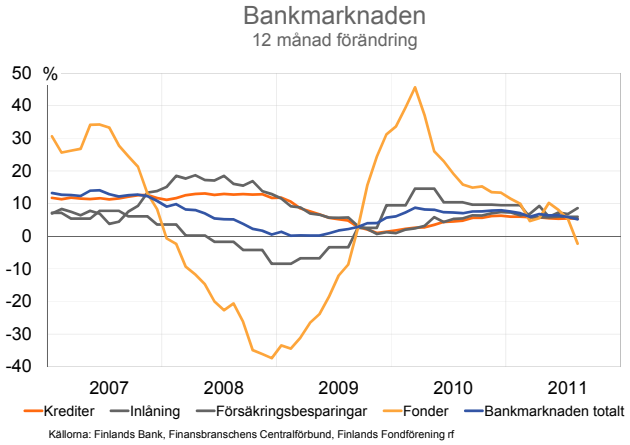

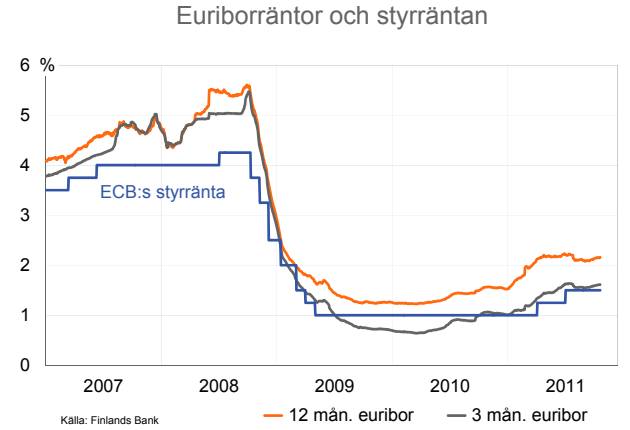

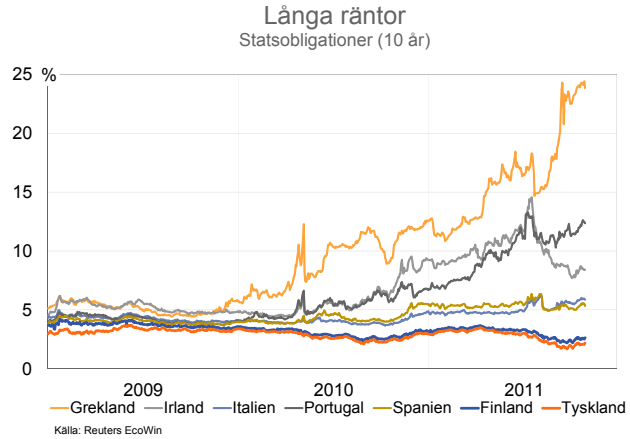

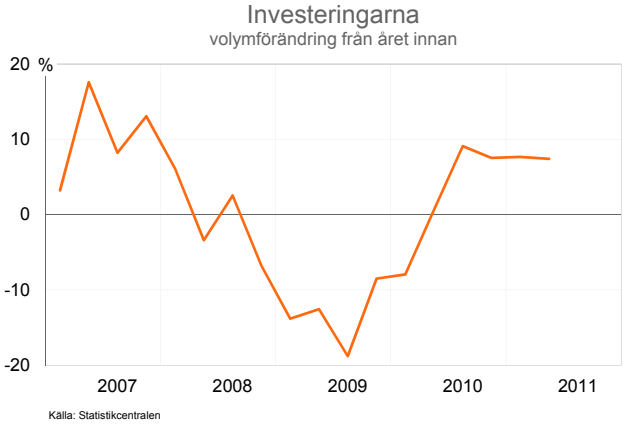

Gruppens resultat och omslutning

Resultatanalys, milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	7–9/2011	7–9/2010	Förändring, %	4–6/2011
Bankrörelse	357	267	33,5	131	104	25,8	93
Skadeförsäkring	71	84	-16,0	3	42	-93,6	49
Livförsäkring	36	23	54,5	-17	3		16
Resultat före skatt	**482**	**438**	**10,2**	**120**	**172**	**-30,4**	**155**
Förändring i fonden för verkligt värde, brutto	-456	256		-340	181		-34
Resultat före skatt till verkligt värde	**26**	**694**	**-96,2**	**-220**	**353**		**121**
Avkastning på ekonomiskt kapital, % *)	14,8	12,8	2,0*				
Avkastning på ekonomiskt kapital till verkligt värde, % *)	5,8	20,3	-14,5*				
Intäkter							
Räntenetto	755	679	11,2	261	226	15,5	255
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	291	309	-5,8	75	119	-37,0	124
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	78	62	26,1	0	15	-99,4	28
Provisionsintäkter, netto	435	417	4,3	138	135	2,5	141
Nettointäkter från handel och placeringsverksamhet	42	72	-41,7	-19	26		15
Övriga rörelseintäkter	69	69	-0,9	20	20	0,3	22
Övriga intäkter totalt	**915**	**930**	**-1,6**	**214**	**315**	**-32,0**	**330**
Intäkter totalt	**1 670**	**1 609**	**3,8**	**476**	**541**	**-12,1**	**585**
Kostnader							
Personalkostnader	514	477	7,8	149	142	4,8	188
Övriga administrationskostnader	248	225	10,1	79	70	12,4	88
Övriga rörelsekostnader	229	239	-4,1	75	86	-12,6	76
Kostnader totalt	**991**	**941**	**5,3**	**303**	**298**	**1,6**	**352**
Nedskrivningar av fordringar	**64**	**108**	**-40,4**	**10**	**31**	**-68,6**	**31**
Återföringar till ägarkunder och OP-bonuskunder							
Bonus	121	112	7,6	41	38	7,8	40
Räntor på andels- och tilläggsandelskapital	11	9	21,6	2	2	-8,3	7
Återföringar totalt	**132**	**122**	**8,7**	**43**	**41**	**6,8**	**47**

*) 12 mån. glidande, förändringen anges som förändring av relationstalet

Övriga nyckeltal, milj. e	30.9.2011	30.9.2010	Förändring, %	31.12.2010	Förändring, %
Fordringar på kunder	59 387	55 705	6,6	56 834	4,5
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	6 900	7 049	-2,1	7 544	-8,5
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	3 168	3 281	-3,5	3 164	0,1
Skulder till kunder	43 836	38 467	14,0	39 205	11,8
Skuldebrev emitterade till allmänheten	20 732	19 456	6,6	19 577	5,9
Eget kapital	6 421	6 632	-3,2	6 726	-4,5
Omslutning totalt	91 191	82 974	9,9	83 969	8,6
Primärt kapital (Tier 1)	5 168	5 420	-4,6	5 454	-5,2

Januari–september

Gruppens resultat före skatt ökade med 10 procent och var 482 miljoner euro (438). Resultatökningen under rapportperioden baserade sig på att nedskrivningarna minskade, placeringsintäkterna från livförsäkringen ökade trots det svåra marknadsläget samt på att räntenettot ökade med de högre marknadsräntorna. Under det tredje kvartalet blev effekten av de högre räntorna och ökningen i placeringsintäkterna emellertid mindre än tidigare. Den resultatförda bonusen till ägarkunder och OP-bonuskunder ökade med 7,6 procent från jämförelseperioden till 121 miljoner euro.

Resultatet före skatt till verkligt värde minskade till följd av den nedgång i marknadskurser som osäkerheten på placeringsmarknaden förorsakade. Gruppens fond för verkligt värde minskade under rapportperioden med 338 miljoner euro, medan den ett år tidigare ökade med 190 miljoner euro.

Bankrörelsens resultat före skatt ökade nästan med 34 procent och intäkterna med nästan 7,2 procent. Provisionsintäkterna ökade i synnerhet till följd av att provisioner från utlåning, betalningsrörelse och kapitalförvaltning ökade.

Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent var 89,4 % (88,6). Skadeförsäkringsrörelsens resultat före skatt minskade jämfört med ett år tidigare främst till följd av en minskning av nettointäkter från placeringsverksamheten. Livförsäkringsrörelsens resultat före skatt ökade tack vare ökningen av nettointäkter från placeringsverksamheten.

Kostnaderna ökade från jämförelseperioden med 5,3 procent främst på grund av ökade personal- och ICT-kostnader. Av ökningen i personalkostnaderna förorsakades cirka en tredjedel av ett ökat antal anställda och poster av engångsnatur.

Under rapportperioden resultatfördes nedskrivningar i olika resultatposter för totalt 102 miljoner euro (233), varav 64 miljoner euro (108) resultatfördes i krediter och övriga fordringar. Den största enskilda nedskrivningen inom placeringar, 24 miljoner euro, gjordes inom skade- och livförsäkringsrörelsens direkta exponeringar i grekiska statslån. Nettonedskrivningarna av krediter och övriga fordringar var 0,14 procent (0,25) av kredit- och garantistocken.

Vid slutet av rapportperioden var det egna kapitalet 6 421 miljoner euro. Det egna kapitalet ökade av rapportperiodens resultat och det minskade av nedgången inom fonden för verkligt värde, gruppens centralinstituts ökade innehav i Pohjola Bank Abp och av vinstutdelning.

Andelsbankernas ägarkunders placeringar i andelskapital och tilläggsandelskapital uppgick vid slutet av rapportperioden till 746 miljoner euro (778).

Antalet kunder i OP-Pohjola-gruppen i Finland var vid slutet av september 4 164 000. Antalet privatkunder var 3 737 000 och antalet företagskunder 428 000. I Finland ökade antalet gemensamma kunder inom bank- och skadeförsäkringsrörelsen tack vare korsförsäljningen från årsskiftet med 67 000 till 1 264 000.

Juli–september

Resultatet före skatt det tredje kvartalet minskade med 30 procent från året innan. Resultatet inom bankrörelsen förbättrades både från jämförelseperioden och föregående kvartal då räntenettot steg och nedskrivningarna av fordringar minskade. Räntenettot var 16 procent högre än under jämförelseperioden och 2,4 procent högre än under det föregående kvartalet. Nettointäkterna från skadeförsäkringsrörelsen var något mindre än under föregående kvartal då placeringstäkterna minskade och den operativa totalkostnadsprocenten något stigit från den rekordgoda nivån under det andra kvartalet. Till följd av den ökade osäkerheten inom placeringsmiljön var också livförsäkringens intäkter under det tredje kvartalet mindre än under jämförelseperioden.

OP-Pohjola-gruppens ekonomiska mål på lång sikt	**30.9.2011**	**30.9.2010**	**Mål**
Kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkrings-konglomerat	1,49	1,70	1,5
Avkastning på ekonomiskt kapital, % (12 mån. glidande)	14,8	12,8	17
Tillväxtdiff. mellan intäkter och kostnader, (12 mån. glidande)	1,2	5,1	> 0

Kapitaltäckning, riskposition och rating

Kapitaltäckning

OP-Pohjola-gruppens kapitalbas enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat överskred vid slutet av september lagens minimibelopp med 1 942 miljoner euro (2 666). Ändringen i kapitaltäckningsbufferten beror främst på gruppens ökade innehav i Pohjola Bank Abp och på ändringar i debenturlånen. Under rapportperioden inlöstes debenturlån på 396 miljoner euro som ingår i det supplementära kapitalet och emitterades för totalt 184 miljoner euro. Effekten på kapitaltäckningen av gruppens ovan nämnda åtgärder var -0,11 enheter.

Det tillstånd som gruppen fick av Finansinspektionen i oktober 2011 utvidgar användningen av internmetoden vid beräkningen av kapitalkravet för kreditrisken i bankrörelsen. Ändringen ökar enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat gruppens kapitaltäckning med 0,3 enheter vid kapitaltäckningsanalyser från utgången av 2011.

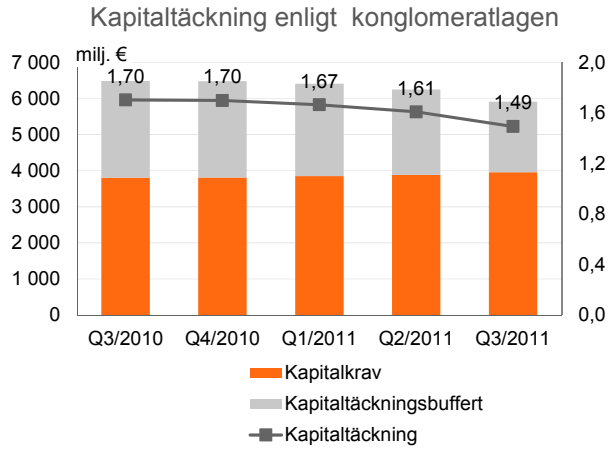

Till följd av finanskrisen kommer kapitaltäckningsreglerna för banker att skärpas. Målet med ändringarna är bland annat att förbättra kvaliteten på kapitalbasen, öka kapitalbufferterna, minska cykliskheten i kapitalkravet och bankernas skuldsättning samt att fastställa kvantitativa begränsningar för likviditetsrisk. Ändringarna träder enligt planerna i kraft under 2013–2019. Enligt en analys som OP-Pohjola-gruppen gjort utgående från nuvarande tolkningar förmår gruppen uppfylla kapitalkraven vid samtliga alternativ. De mest betydande ändringarna i de nya bestämmelserna ur OP-Pohjola-gruppens synvinkel finns i anslutning till hanteringen av investeringar i försäkringsföretag och tilläggsandelskapitalet i kapitaltäckningsanalysens kapitalbas, till den icke-riskvägda skuldsättningskvoten och likviditetsriskkravet.

Riskposition

Den ökade osäkerheten på finansmarknaden och de försvagade konjunkturutsikterna har höjt OP-Pohjola-gruppens riskposition. Gruppens riskhanteringsförmåga förblev emellertid stark och är tillräcklig för att trygga verksamhetsförutsättningarna också då det råder en ökad osäkerhet i omvärlden.

I kreditriskpositionen har det inte skett några betydande förändringar, eftersom skuldkrisen inte har avspeglats på kundernas kreditbetalningsförmåga. Kreditriskpositionen för bankrörelsen beskrivs utförligare i segmentdelen i den här rapporten.

Det har inte skett några väsentliga ändringar i skade- och livförsäkringens försäkringstekniska risker under rapportperioden. Försäkringsbolagens solvens har förblivit stark, trots att instabiliteten på marknaden har belastat intäkterna från placeringsverksamheten. Riskpositionen beskrivs utförligare i segmentdelen i den här rapporten.

OP-Pohjola-gruppens marknadsriskposition hölls inom de fastställda limiterna under rapportperioden trots den ökade instabiliteten på marknaden Gruppens finansieringsläge och likviditet är goda. Gruppen har ökat sin långfristiga kapitalanskaffning under början av året med totalt 2,6 miljarder euro. Av den här kapitalanskaffningen står OP-Bostadslånebanken Abp för en andel på 2,0 miljarder euro genom ett obligationslån som det emitterat och gruppens centralbank Pohjola Bank Abp står för en andel på 0,6 miljarder euro. Pohjolas kortfristiga kapitalanskaffning fungerade bra under rapportperioden, trots att marknadsläget förblev stramt.

OP-Pohjola-gruppen tryggar sin likviditet med likviditetsreserver och sådana finansieringskällor som avses i beredskapsplanen. Likviditetsreserven har placerats främst i skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt i värdepapperiserade fordringar. Likviditetsreserven godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Ränte- och valutarisken i likviditetsreservsportföljen är skyddad.

Likviditetsreserv, milj. e	30.9.2011	31.12.2010	För-ändring
Nominellt värde	10 458	11 274	-816
Säkerhetsvärde	9 790	10 324	-534

Likviditetsreserven och andra källor i enlighet med den beredskapsplan som ingår i OP-Pohjola-gruppens strategi för hantering av likviditeten räcker till för att trygga likviditeten i gruppen i minst 24 månader i situationer där partikapitalanskaffningen inte skulle fungera och där inlåningsstocken skulle minska måttligt.

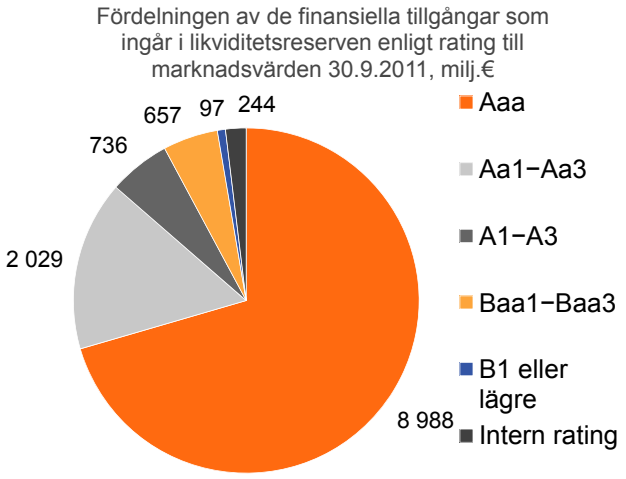

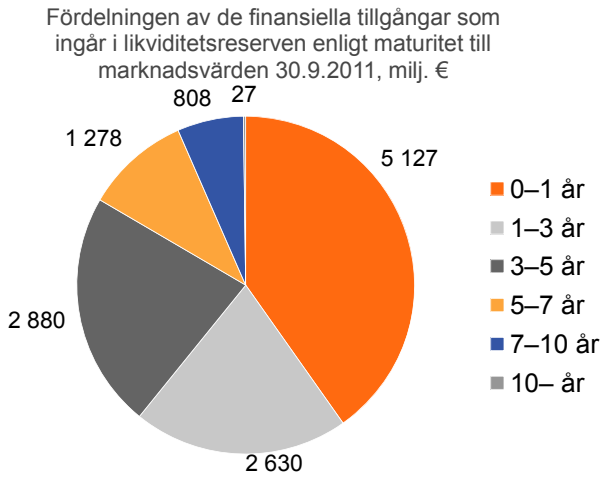

Placerings-tillgångar, milj. e	30.9.2011	31.12.2010	För-ändring
Pohjola Bank Abp	12 691	9 487	3 204
Skadeförsäkring	2 781	2 893	-112
Livförsäkring	3 670	4 500	-830
Andelsbankerna	955	991	-37
Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolag	343	375	-32
Totalt	20 439	18 246	2 193

OP-Pohjola-gruppens direkta placeringar i lån emitterade av GIIPS-stater hade vid utgången av september ett marknadsvärde på 194 miljoner euro, vilket är 0,2 procent av gruppens omslutning. De här placeringarna är huvudsakligen placeringar som gjorts för att täcka skade- och livförsäkringsrörelsens försäkringstekniska avsättningar.

Milj. e	Liv-försäkring	Skade-försäkring	Bank- och övrig rörelse
Grekland	6	20	1
Italien	28	30	0
Irland	0	5	41
Portugal	0	17	0
Spanien	30	16	0
Totalt	64	88	42

Stresstester

OP-Pohjola-gruppen genomför regelbundet olika stresstest för att säkra kontinuiteten i verksamhetsförutsättningarna. Tillsynsmyndigheterna genomför dessutom egna stresstester både på nationellt och europeiskt plan för att klarlägga både bank- och försäkringsbranschens och enskilda aktörers förmåga att klara en sämre ekonomisk utveckling än väntat, men som ändå är möjlig.

Europeiska bankmyndigheten EBA offentliggjorde i juli resultatet från sitt stresstest som omfattade Europa. OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning översteg precis som ifjol klart den kvalificeringsgräns som fastställts för stresstestet. Gruppens kapitaltäckning klarade väl av en sådan negativ utveckling som ingick i det scenario som användes i stresstestet och översteg klart det minimikrav som uppställts för testet. Relationen mellan gruppens bästa kapital, dvs. det obegränsade primära kapitalet (Core Tier 1) och de riskvägda förbindelserna skulle som lägst endast sjunka till 11,5 %. Minimikravet i testet var 5 %.

Rating

Ratinginstitut	Kortfristig kapital-anskaffning	Långfristig kapital-anskaffning
Fitch Ratings (OP-Pohjola-gruppen och Pohjola)	F1+	AA-
Standard & Poor's (Pohjola)	A-1+	AA-
Moody's (Pohjola)	P-1	Aa2

Fitch Ratings ger en rating åt både OP-Pohjola-gruppen och Pohjola. OP-Pohjola-gruppens ekonomiska ställning inverkar också på den rating som ges enbart Pohjola.

Standard & Poor's ratingutsikter för Pohjola är stabila, Fitchs ratingutsikter för långfristig kapitalanskaffning är negativa och Moody's ratingutsikter är negativa.

Det har inte skett några ändringar i ratingen under 2011, men Fitch och Moody's har tagit upp ratingen för granskning. Fitch har i oktober samtidigt som den tagit den breda internationella banksektorn under granskning också tagit OP-Pohjola-gruppens och Pohjola Banks rating upp för granskning för en eventuell sänkning av ratingen. Moody's tog i augusti upp OP-Pohjola-gruppens och Pohjolas rating för granskning för en eventuell sänkning av ratingen.

Verksamheten och resultatet per rörelsesegment

OP-Pohjola-gruppens rörelsesegment är Bankrörelse, Skadeförsäkring och Livförsäkring. Den rörelse som inte hör till segmenten presenteras i gruppen "Övrig rörelse". Rapporteringen per rörelsesegment följer principerna för upprättandet av OP-Pohjola-gruppens bokslut.

Rörelsesegmentens resultatsammandrag

Milj. e	Intäkter	Kostnader	Övriga poster *)	Resultat före skatt 1–9/2011	Resultat före skatt 1–9/2010	Förändring, %
Bankrörelse	1 256	707	-193	357	267	33,5
Skadeförsäkring	311	241	0	71	84	-16,0
Livförsäkring	105	70	0	36	23	54,5
Övrig rörelse	304	273	-3	27	68	-60,0
Elimineringar	-307	-299	0	-8	-5	69,0
Totalt	**1 670**	**991**	**-197**	**482**	**438**	**10,2**

*) Återföringar till ägarkunder och OP-bonuskunder samt nedskrivningar av fordringar har redovisats i Övriga poster

Bankrörelse

- Resultatet före skatt ökade med 34 procent och var 357 miljoner euro.
- Intäkterna ökade totalt med 7,2 procent. Räntenettot ökade med 15 procent och provisionsintäkterna med 3,4 procent.
- Nedskrivningarna av fordringar minskade ytterligare; under rapportperioden minskade nedskrivningarna med 44 procent.
- Den goda tillväxten inom bankrörelsen fortsatte. Särskilt stark var tillväxten inom inlåning och företagskrediter.

Bankrörelsens nyckeltal

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Räntenetto	724	627	15,3	852
Nedskrivningar av fordringar	61	109	-44,1	149
Övriga intäkter	533	545	-2,2	745
Personalkostnader	318	301	5,5	405
Övriga kostnader	389	373	4,1	513
Återföringar till ägarkunder och OP-bonuskunder	132	122	8,7	163
Resultat före skatt	**357**	**267**	**33,5**	**367**
Milj. e				
Uttagna bolån	5 474	4 910	11,5	6 651
Uttagna företagskrediter	4 718	4 777	-1,2	6 554
Nettoteckningar i placeringsfonder	-1 385	441		497
Förmedlade fastighetsaffärer, st.	13 239	12 906	2,6	17 009
Mrd. e	**30.9.2011**	**30.9.2010**	**Förändring, %**	**31.12.2010**
Utlåning				
Bolån	28,8	26,9	6,9	27,3
Krediter till företag	15,2	13,9	9,5	14,0
Övriga krediter	15,2	14,6	4,3	14,4
Utlåning totalt	**59,2**	**55,4**	**6,9**	**55,7**
Garantistock	2,8	2,9	-5,0	2,8
Inlåning				
Daglig- och betalningsrörelsekonton	20,7	18,4	12,7	19,2
Placeringsinsättningar	19,3	17,0	13,0	17,2
Inlåning totalt	**39,9**	**35,4**	**12,8**	**36,4**
Marknadsandel, %				
Utlåning	32,9	32,6	0,3	33,0
Inlåning	33,5	32,7	0,8	32,5
Kapital i placeringsfonder	21,4	23,6	-2,2	23,4

Den utdragna skuldkrisen inom euroområdet har inte haft någon särskild effekt på bankrörelsens omvärld under rapportperioden. Konkurrensläget förblev stramt särskilt på inlåningsmarknaden. De faktorer som främst ökar konkurrensen om inlåningen är den allmänna osäkerheten på kapitalmarknaden och de stramare likviditetsbestämmelserna för bankerna.

OP-Pohjola-gruppens inlåning ökade under ett år med 13 procent och under rapportperioden totalt med 9,6 procent. Under rapportperioden var ökningen inom betalningsrörelsekonton 12,7 procent och inom placeringsinsättningar 13 procent. Inlåningens ökning i euro översteg ökningen inom utlåningen och minskade därigenom gruppens behov av kapitalanskaffning på partimarknaden.

Antalet bostadsaffärer som förmedlats av OP-Fastighetscentralerna var under rapportperioden något större än under jämförelseperioden. Antalet affärer har varit fler än ett år tidigare också under slutet av rapportperioden, trots den ökade osäkerheten i anslutning till den ekonomiska utvecklingen

Antalet nya bolån som tagits ut ökade med 11,5 procent jämfört med ett år tidigare. Nedgången i marginalerna för nya bolån har blivit långsammare och man räknar med att marginalerna vänder småningom uppåt till följd av stramare kapitaltäckningsregler och stigande kostnader för kapitalanskaffning. Gruppens marknadsandel av bolånestocken var vid utgången av rapportperioden 35,9 procent (35,8). Konsumentkreditstocken växte 4,7 procent jämfört med ett år tidigare.

Antalet betalningsrörelsetransaktioner som OP-Pohjola-gruppen förmedlade ökade något. Företagens kreditstock ökade under ett år med 9,5 procent och under rapportperioden med 8,8 procent. Gruppens marknadsandel av företagens och bostadssammanslutningarnas kreditstock ökade under ett år till 29,4 procent från 28,5 procent.

Kapitalet i de placeringsfonder som OP-Pohjola-gruppen förvaltar var 11,6 miljarder euro (14,4). Kapitalet minskade med 17 procent på ett år och under rapportperioden med 20 procent då nettoteckningarna och marknadsvärdet minskat.

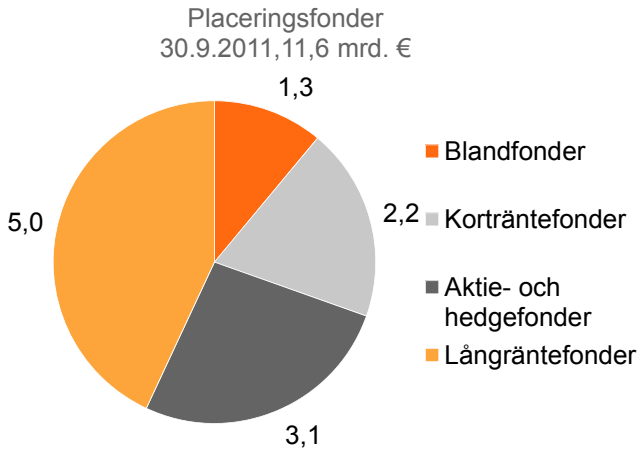

Nettoteckningarna i OP-Pohjola-gruppens placeringsfonder var 1 385 miljoner euro negativa, medan de ett år tidigare ökade med 441 miljoner.

Den förmögenhet som förvaltades av OP-Pohjola-gruppens kapitalförvaltning uppgick vid slutet av september till 31,5 miljarder euro (35,0). Av det här stod kapitalet i OP-Pohjola-gruppens placeringsfonder för 10,1 miljarder euro (12,0). De företag som hör till OP-Pohjola-gruppen stod för en andel på 8,3 miljarder euro av den förvaltade förmögenheten.

Vid slutet av september hade andelsbankerna 1,3 miljoner ägarkunder, dvs. 29 000 fler än ett år tidigare. Andelsbankerna och Helsingfors OP Bank Abp, som verkar i huvudstadsregionen, hade totalt 1 234 000 OP-bonuskunder vid slutet av september.

Värdet av den bonus som OP-bonuskunderna samlat på basis av koncentreringen av sina bankärenden var totalt 121 miljoner euro, dvs. 7,6 procent större än ett år tidigare. OP-bonuskunderna använde i januari–september bonus för banktjänster för totalt 59 miljoner euro (56) och för Pohjolas skadeförsäkringspremier 47 miljoner euro (40). Bonus användes för 1 062 000 försäkringsräkningar. Av räkningarna betalades 14 procent helt och hållet med OP-bonus.

Skattemyndigheterna tänker under slutet av året förnya instruktionerna i anslutning till bonusförfaranden i företag. OP-Pohjola-gruppen har till följd av en ändring i skattepraxisen ändrat sitt bonussystem så att kunden inte längre kan välja för vilket ändamål bonus används och inte heller i pengar ta ut bonus som inte använts.

Resultat och riskposition

Bankrörelsens resultat före skatt ökade med 34 procent till 357 miljoner euro tack vare en stark ökning av räntenettot och en minskning av nedskrivningar av fordringar.

Bankrörelsens intäkter ökade med 7,2 procent till 1 256 miljoner euro. Räntenettot ökade med 15 procent. Stegringen i marknadsräntor från jämförelseåret tillsammans med en volymökning i affärsrörelsen främjade en ökning av räntenettot. Ökningen av nettoprovisionsintäkterna fortsatte. Bakom ökningen av provisionerna med 3,4 % låg särskilt volymökningen inom kapitalförvaltningen och aktieförmedlingen samt betalningsrörelsen. Nettointäkterna från handeln och placeringsverksamheten minskade från jämförelseåret med totalt 23 miljoner euro, dvs. med 39 procent. Bankrörelsens kostnads/intäktsrelation var 56 (57).

Kreditriskpositionen för bankrörelsen förblev stabil, eftersom skuldkrisen inte ännu har avspeglat sig i kundernas ekonomiska läge. Nedskrivningar av fordringar minskade med 48 miljoner euro från jämförelseperioden och omräknat på årsplanet var de 0,14 procent av kredit- och garantistocken. Också de oreglerade fordringarna och nollräntefordringarna var små i förhållande till kredit- och garantistocken, trots att de ökade något. En betydande del av ökningen beror på ändringar i praxis för hur gruppspecifika nedskrivningar av fordringar riktas. Av OP-Pohjola-gruppens företagsexponeringar hör 45 procent till de fem bästa klasserna (s.k. investeringsnivå) i den kreditportfölj som indelats i 12 huvudklasser.

OP-Pohjola-gruppens problemfordringar av kredit- och garantistocken	30.9.2011		30.9.2010		31.12.2010	
	Milj. e	%	Milj. e	%	Milj. e	%
Oreglerade fordringar och nollräntefordringar, netto	329	0,53	259	0,44	204	0,34
Nedskrivningar av fordringar från årets början, netto	64	0,14	108	0,25	149	0,25

Kapitaltäckning

Både OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning beräknat enligt kreditinstitutslagen och enligt primärkapitalrelationen var vid slutet av september 11,6 procent (12,8). Den lagstadgade nedre gränsen för kapitaltäckningen är 8 procent och för primärkapitalrelationen 4 procent.

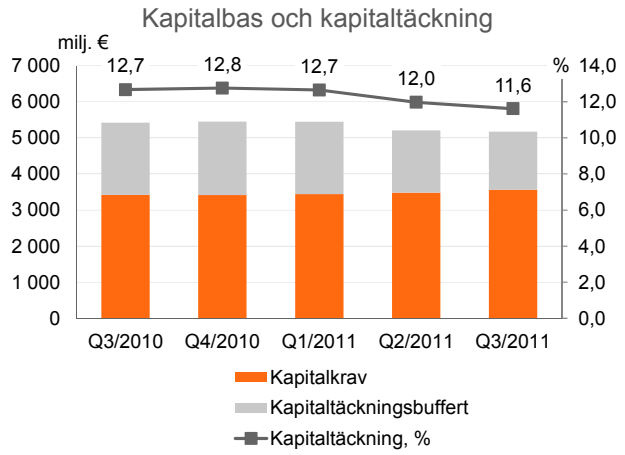

Gruppens primära kapital var vid slutet av rapportperioden 5 168 miljoner euro (5 454). Nedgången i kapitalbasen var främst en följd av OP-Pohjola anl:s förvärv av Suomi-bolagets innehav av aktier i Pohjola Bank Abp samt av förtida inlösen av debenturlån. Aktieförvärvet försvagade gruppens kapitaltäckning med 0,5 procentenheter. De förtida inlösningar av debenturlån som genomfördes under rapportperioden försvagade kapitaltäckningen med 0,9 procentenheter medan de nya debenturer som emitterades åter förbättrade kapitaltäckningen med 0,4 procentenheter. Om de här åtgärderna inte skulle ha genomförts skulle kapitaltäckningen ha förblivit nästan densamma som vid årsskiftet.

De investeringar i försäkringsföretag som till hälften avdras från det primära och supplementära kapitalet var 2 314 miljoner euro (2 330). Som underskott för förväntade förluster och nedskrivningar har från kapitalbasen avdragits 90 miljoner euro. Avdragen som hänför sig till det supplementära kapitalet överskred det supplementära kapitalet med 425 miljoner euro (135) och har avdragits från det primära kapitalet.

Kapitalkravet var vid slutet av september 3 560 miljoner euro (3 418). Under rapportperioden ökade kapitalkravet med 4,1 procent. Den faktor som mest inverkade på ökningen var ökningen av kapitalkravet i kredit- och garantistocken. Kredit- och motpartsriskens andel av kapitalkravet var 92,1 procent (92,2). Den operativa riskens andel av kapitalkravet var 6,5 procent (6,7) och marknadsriskens andel var 1,4 procent (1,1).

OP-Pohjola-gruppens bankrörelse (sammanslutningen) tillämpar internmetoden för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för Pohjola Bank Abp:s företags- och samfundskunders exponeringar. Enligt det tillstånd som Finansinspektionen gett övergår sammanslutningen inom hushålls-, företags- och institutsexponeringar till internetoden i december 2011. Vid utgången av rapportperioden har kapitalkravet för kreditrisken för de här posterna fortfarande räknats enligt schablonmetoden. Tillämpningen av internmetoden i större omfattning än nu minskar OP-Pohjola-gruppens kapitalkrav, men den ökar kapitalkravets känslighet för konjunkturfluktuationer jämfört med schablonmetoden. För exponeringar i stater och offentliga samfund används fortfarande schablonmetoden för kreditrisken. Man räknar med att övergången till internmetoden förbättrar gruppens kapitaltäckning enligt kreditinstitutslagen med cirka 2,6 procentenheter och gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen med cirka 0,3 enheter. Beträffande marknadsrisker fortsätter OP-Pohjola-gruppen att använda schablonmetoden. I fråga om operativa risker har gruppen övergått från basmetoden till schablonmetoden under sista kvartalet 2010.

Skadeförsäkring

- Skadeförsäkringens resultat före skatt var 71 miljoner euro (84). Resultatet före skatt minskade till följd av osäkerheten på placeringsmarknaden jämfört med ett år tidigare.
- Premieintäkterna ökade med 6,9 procent (1,6).
- Den försäkringstekniska lönsamheten var god. Den operativa totalkostnadsprocenten var 89,4 (88,6).
- Vid slutet av september var antalet preferenskundshushåll över 500 000. Antalet steg med 27 100 hushåll (29 900).
- Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var -1,8 procent (5,2).

Skadeförsäkringens nyckeltal

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Premieintäkter	773	723	6,9	964
Försäkringsersättningar	486	443	9,5	637
Nettointäkter från placeringsverksamhet	42	65	-34,8	87
Upplösning av diskontering och övriga poster hänförliga till nettointäkterna	-35	-34	-1,8	-30
Skadeförsäkringens nettointäkter	**295**	**310**	**-4,9**	383
Övriga nettointäkter	16	11	46,0	16
Personalkostnader	92	81	14,1	109
Övriga kostnader	149	156	-5,1	208
Resultat före skatt	**71**	**84**	**-16,1**	**83**
Förändring i fonden för verkligt värde, brutto	-92	80		56
Resultat före skatt till verkligt värde	**-21**	**164**		**139**
Premieintäkter				
Privatkunder	383	355	8,0	470
Företag och samfund	353	331	6,7	445
Baltikum	37	37	-1,0	49
Premieintäkter totalt	**773**	**723**	**6,9**	**964**
Skadeförsäkringens nyckeltal, %				
Avkastningen på placeringar till verkligt värde*, %	-1,8	5,2		5,1
Operativ totalkostnadsprocent*	89,4	88,6		89,7
Operativ driftskostnadsprocent*	20,6	21,3		21,3
Operativ skadeprocent*	68,8	67,2		68,4

* De operativa nyckeltalen innehåller inte förändringar i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet.

Skadeförsäkringens positiva utveckling fortsatte under rapportperioden. Inom privatkunder fortsatte ökningen inom premieintäkterna och inom företagskunder började premieintäkterna öka. Ökningen var kraftigast bland små och medelstora företag.

Antalet preferenskundshushåll ökade med 27 100 (29 900) och var vid slutet av rapportperioden 507 700. Av preferenskundshushållen har redan 65 procent koncentrerat också sina bankärenden till andelsbankerna. Ägarkunderna i andelsbankerna och bonuskunderna i Helsingfors OP Bank kan använda den bonus som samlas för banktjänsterna också för betalning av Pohjolas skadeförsäkringar. Under rapportperioden har OP-bonus använts för 1 030 000 försäkringsräkningar, av vilka 148 000 har betalats helt med bonus. Försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 47 miljoner euro.

OP-Pohjola-gruppen är mätt med premieinkomsten marknadsledare inom skadeförsäkring i Finland. Vid utgången av 2010 var gruppens marknadsandel 27,8 procent. Marknadspositionen bland privatkunder stärktes under rapportperioden. Under rapportperioden blev gruppen marknadsledare inom försäkringar för privatkunders fordon.

Resultat och riskposition

Försäkringspremierna fortsatte att växa och den försäkringstekniska lönsamheten var god. Lönsamheten inom privatkunder förblev god trots en ökning av försäkringsersättningarna. Den operativa totalkostnadsprocenten inom företagskunder förbättrades från jämförelseperioden.

Ökningen inom försäkringsbeståndet och i synnerhet de ökade egendomsskadorna hos privatkunder ökade försäkringsersättningarna. Antalet anmälda skador ökade med 8 procent. Riskprocenten exkl. skaderegleringskostnader var 62,8 (61,4). Under januari–september registrerades 174 (184) stora eller medelstora skador, vilkas självbehållna del skadekostnaden var totalt 76 miljoner euro (76). Till den här klassen räknas skador på över 0,1 miljoner euro och beträffande pensionsåtaganden skador över 0,5 miljoner euro.

Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var -1,8 procent (5,2). Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var -50 miljoner euro (145). Nedskrivningar från fonden för verkligt värde resultatfördes för 21 miljoner euro (29), varav 16 miljoner euro hänförde sig till grekiska statslån.

Skadeförsäkringsrörelsens risktäckningskapacitet var fortfarande god. Skadeförsäkringens solvenskapital uppgick vid utgången av rapportperioden till 823 miljoner euro (832). Utjämningsbeloppet som hänförs till solvenskapitalet ökade till 441 miljoner euro (424).

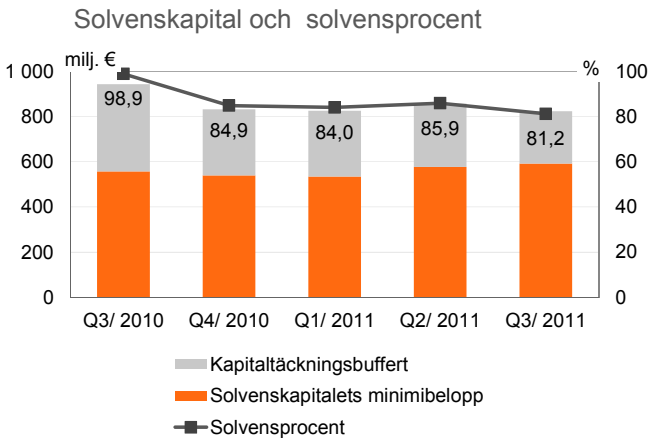

Skadeförsäkringsrörelsens placeringsbestånd var vid utgången av rapportperioden 2,9 miljarder euro (2,9) med följande fördelning:

Placeringstillgångar 2,9 mrd euro, 30.9.2011

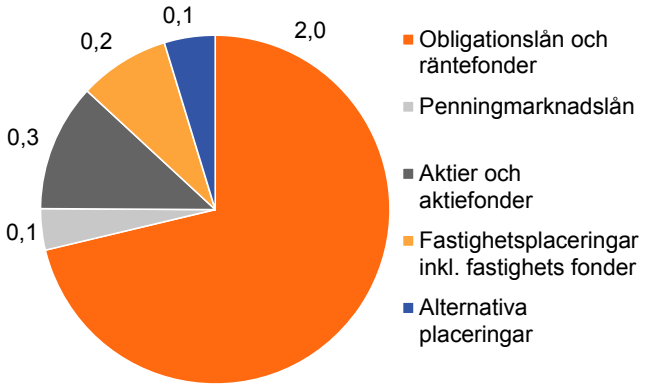

Ränteportföljens ratingfördelning var god. Placeringar av investeringsnivån stod för 90 procent (91) och 76 procent av placeringarna har en rating på minst A-. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 5,0 år (5,3) och durationen 4,0 år (4,1).

Livförsäkring

- Resultatet före skatt ökade och var 36 miljoner euro (23); resultatet till verkligt värde blev på grund av instabiliteten på placeringsmarknaden klart negativt.
- Marknadsandelen av fondanknutna försäkringsbesparingar förstärktes från årsskiftet med en procentenhet.
- De fondanknutna försäkringarnas andel av försäkringsbesparingarna ökade till 46 procent (44).
- Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var -2,7 procent (7,3).

Livförsäkringens nyckeltal

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Premieinkomst från försäkringsavtal	558	822	-32,0	1 287
fondanknutna	396	353	12,1	508
Nettointäkter från placeringsverksamhet	-282	313		539
fondanknutna	-453	226		374
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	-341	618		1119
fondanknutna	-95	497		755
Försäkringsersättningar	527	443	19,0	588
Övriga poster	2	-6	125,2	-11
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	91	68	34,4	109
Övriga intäkter	14	13	8,2	16
Personalkostnader	8	7	9,7	9
Övriga kostnader	62	51	21,8	72
Resultat före skatt	**36**	**23**	**54,5**	**43**
Förändring i fonden för verkligt värde, brutto	-237	196		152
Resultat före skatt till verkligt värde	**-201**	**219**		**195**

	30.9.2011	30.9.2010	Förändring, %	31.12.2010
Marknadsandel av försäkringsbesparingar, %	21,2	21,1	0,1	21,3
Marknadsandel av fondanknutna försäkringsbesparingar, %	25,5	25,2	0,3	24,5
Mrd. e				
Försäkringsbesparingar	6,7	6,8	-1,3	7,1
fondanknutna	3,1	3,0	3,1	3,1

Överföringen av tyngdpunkten till fondanknutna försäkringar, i enlighet med livförsäkringsrörelsens strategi, fortsatte framgångsrikt trots osäkerheten på placeringsmarknaden. De fondanknutna försäkringarnas andel ökade till 45,7 procent av försäkringsbeståndet. Ett år tidigare var siffran 1,9 procentenheter mindre.

Den fondanknutna premieinkomsten ökade med 12,1 procent och de fondanknutna försäkringsbesparingarna med 3,1 procent.

Resultat och riskposition

Resultatet före skatt var 36 miljoner euro (23). Nettointäkterna från placeringsverksamheten utan intäkter som hänför sig till fondanknutna försäkringar var 170,8 miljoner euro (87,6). Placeringsverksamhetens resultat enligt bokföringen förbättrades i synnerhet av intäkter från derivat, minskning av nedskrivningar på placeringar med 58,6 miljoner euro och ökad utdelning.

Under rapportperioden effektiviserades bolagets balanshantering genom att man skyddade sig mot ränterisken i de försäkringstekniska avsättningarna med ränteswappar med säkerhet. Skyddet har inte någon viktig resultateffekt, men det ökar både intäkterna från placeringarna och förändringen av de försäkringstekniska avsättningarna med cirka 43 miljoner euro.

Effektiveten i affärsrörelsen minskade något då kostnaderna ökade. Omkostnadsprocenten som utvisar samtliga inkomster som är avsedda att täcka omkostnaderna med avdrag av säljkanalernas provisioner var 30,7 procent (29,4).

Den ökade osäkerheten på placeringsmarknaden ledde till att resultatet till verkligt värde blev klart negativt. Avkastningen på placeringarna till verkligt värde var 2,7 procent negativ (7,3).

Livförsäkringsrörelsens placeringstillgångar utan de tillgångar som utgör täckning för fondanknutna försäkringar uppgick till 4,2 miljarder euro (4,7) fördelat enligt följande:

Placeringstillgångar 4,2 mrd euro, 30.9.2011

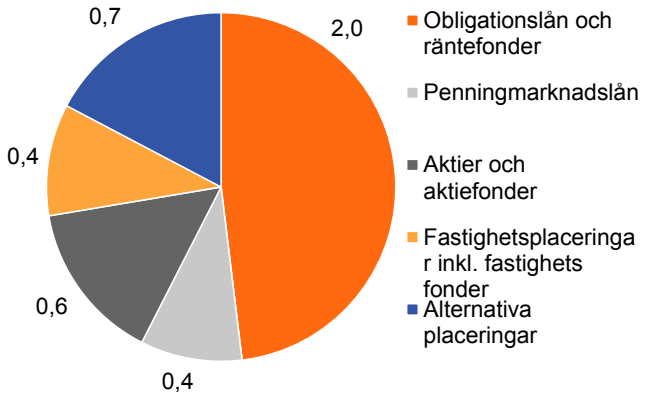

Andelen placeringar i ränteportföljen som till sin rating räknas till investeringsnivån var 79 procent (72). Ränteplaceringarnas modifierade duration vid utgången av september var 2,7 (3,8).

Livförsäkringens solvens sjönk då marknadsvärdena på placeringstillgångarna sjönk men var fortfarande god. Verksamhetskapitalet var 518 miljoner euro, vilket var 2,4-faldigt i förhållande till minimibeloppet av verksamhetskapitalet. Solvensnivån, dvs. solvenskapitalet i förhållande till de vägda försäkringstekniska avsättningarna, var 12,1 procent (15,9).

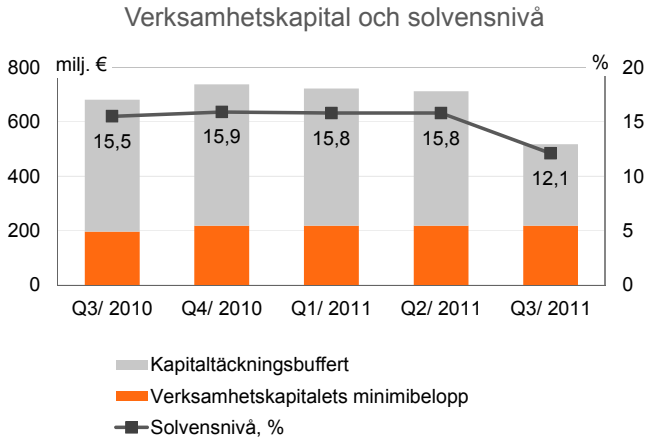

Övrig rörelse

Nyckeltal för övrig rörelse

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Räntenetto	24	49	-50,4	61
Nettointäkter från handel	-5	-9	41,2	-8
Nettointäkter från placeringsverksamhet	18	28	-34,5	40
Övriga intäkter	267	250	6,7	342
Kostnader	273	250	9,2	349
Nedskrivningar av fordringar	3	-1	481,7	-1
Resultat före skatt	**27**	**68**	**-60,0**	**86**
Mrd. e	**30.9.2011**	**30.9.2010**	**Förändring, %**	**31.12.2010**
Fordringar på kreditinstitut	9,6	7,6	26,4	7,8
Finansiella tillgångar för handel	-0,1	0,4	-114,7	-0,1
Investeringstillgångar	8,4	7,5	12,1	7,3
Skulder till kreditinstitut	5,1	3,2	61,2	4,0
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16,6	17,1	-3,1	17,0

Resultatet före skatt för övrig rörelse var under januari–september 27 miljoner euro (68).

Räntenettot minskade till följd av de ökade finansieringskostnaderna. I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster från skuldebrev på 8,7 miljoner euro (21,8). För aktier och andelar som klassificerats bland finansiella tillgångar som kan säljas resultatfördes under rapportperioden nedskrivningar på totalt 1,2 miljoner euro (4,3).

Intäkterna från övrig rörelse består till betydande delar av gruppens interna tjänstedebiteringar, vilka på motsvarande sätt redovisas som rörelsesegmentens kostnader. Av kostnaderna i övrig rörelse var 97 miljoner euro (88) personalkostnader och 78 miljoner euro ICT-kostnader (65).

Utsikter för återstoden av året

Tillspetsningen av krisen i de offentliga ekonomierna och dess konsekvenser har ytterligare fördystrat grundutsikterna för världsekonomin och den finländska ekonomin. Sannolikheten för att den finländska ekonomin hamnar i en recession har ökat. Utsikterna inom finansbranschen har betydligt försvagats av att de korta marknadsräntorna har slutat stiga och av att de långa räntorna har sjunkit kraftigt samt av den allmänna osäkerheten på finansmarknaden.

Resultatutsikterna för OP-Pohjola-gruppens bankrörelse under 2011 har hållits stabila och gruppens resultat väntas överskrida fjolårets resultat. Tillspetsningen av skuldkrisen i Europa och risken för att den fördjupas ytterligare samt sänkningen av diskonteringsräntan med uppskattningsvis 0,1–0,3 procentenheter försvagar tillsammans med de ändringar i försäkringssegmentens dödlighetsmodell som är under utredning resultatförväntningarna för skade- och livförsäkringssegmenten. Gruppens resultat utan de här posterna av engångsnatur uppskattas bli ungefär detsamma som år 2010. Den största osäkerheten finns i anslutning till den kommande utvecklingen på ränte- och aktiemarknaden.

Alla prognoser och bedömningar i den här delårsrapporten grundar sig på rådande uppfattning om OP-Pohjola-gruppens ekonomiska utveckling. De faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Händelser efter rapportperioden

OP-Pohjola-gruppen fick 18.10.2011 tillstånd av Finansinspektionen att från 31.12.2011 tillämpa internmetoden för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken. Tillståndet gäller OP-Pohjola-gruppens hushålls-, företags- och institutsexponeringar från utgången av året. Tillståndet förbättrar gruppens kapitaltäckning enligt kreditinstitutslagen med cirka 2,6 procentenheter.

OP-Pohjola anl:s förvaltningsråd fastslog i september som strategisk linje för affärsrörelsen, att OP-Pohjola-gruppens verksamhet också i fortsättningen ska basera sig på en stark kapitaltäckning som skapar konkurrensfördelar. Förvaltningsrådet fastslog också att på grund av de stramare bestämmelserna ska kapitaltäckningsmålet vara högre än det nuvarande. Utgående från ovan nämnda riktlinje höjdes kapitaltäckningsmålet för gruppens bankrörelse. Det nya målet är att relationen mellan det obegränsade primära kapitalet (Core Tier 1) och förbindelserna på lång sikt höjs till 15 procent. Tidigare har målet inom bankrörelsen varit en primärkapitalrelation (Tier 1) på 12 procent.

Europeiska bankmyndigheten (EBA) har gjort en ny uppskattning av de europeiska bankernas kapitalbehov. I den nya uppskattningen har miniminivån för kärnkapitaltäckningen (Core Tier 1) höjts från 5 procent till 9 procent. Dessutom har EBA förutsatt att man i kapitaltäckningsanalysen till fullo beaktar förändringen i marknadsvärdena av europeiska staters skuldebrev. OP-Pohjola-gruppen uppfyllde de åtstramade kriterierna för den här testen med stor marginal, eftersom gruppens kapitaltäckning är stark och riskerna med statslånen är små. Med de uppgifter som användes i EBAs test vid utgången av juni var gruppens Core Tier 1 kapitaltäckning då 11,5 procent.

Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbunds och Trafikförsäkringscentralens utredning om de dödlighetsmodeller försäkringsbolagen allmänt använder färdigställdes i början av november. Utgående från resultaten har den förväntade livslängden ökat i Finland och den dödlighetsmodell som försäkringsbolagen allmänt använder har till den här delen uppdaterats. Behovet av tilläggsavsättningar i försäkringsbolag som hör till OP-

Pohjola-gruppen enligt den uppdaterade modellen bokförs under det sista kvartalet som en ökning av försäkringstekniska avsättningar.

Förändringar i OP-Pohjola-gruppens struktur

I OP-Pohjola-gruppens bokslut konsolideras 208 andelsbanker (213), OP-Pohjola-centralinstitutskoncernen och Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolag.

OP-Pohjola anl (OP-Pohjola) förvärvade i maj de A-aktier som Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi innehaft i Pohjola Bank Abp (Pohjola). Ifrågavarande aktier motsvarar en andel på 7,26 procent av aktiestocken och 3,91 procent av röstetalet i Pohjola. Genom förvärvet steg OP-Pohjola-gruppens centralinstitut OP-Pohjolas anl:s andel av aktierna i Pohjola från 29,98 procent till 37,24 procent och andelen av det röstetal som aktierna medför steg från 57,05 procent till 60,96 procent.

Pohjola Försäkring Ab köpte i maj tjänsteföretaget Excenta av Elisa Abp och bolagets operativa ledning.

Kestilän Osuuspankki och Rantsilan Osuuspankki bildade med en kombinationsfusion nya Siikalatvan Osuuspankki 31.3.2011. Pieksämäen Osuuspankki, Etelä-Savon Osuuspankki, Juvan Osuuspankki och Savonlinnan Osuuspankki fusionerades och bildade nya Suur-Savon Osuuspankki 31.5.2011. Varpaisjärven Osuuspankki fusionerade sig med Koillis-Savon Osuuspankki 31.8.2011. Samtidigt ändrades bankens namn till Koillis-Savon Seudun Osuuspankki.

Kokemäen Osuuspankki och Harjavallan Osuuspankki har beslutat att fusionera sig med Huittisten Osuuspankki 31.12.2011. Samtidigt ändras bankens namn till Satakunnan Osuuspankki. Haapajärven Osuuspankki har beslutat fusionera sig med Pyhäjärven Osuuspankki 31.12.2011. Samtidigt ändras bankens namn till Suomenselän Osuuspankki. Luvian Osuuspankki har beslutat om en fusion med Nakkilan Osuuspankki 31.3.2012. Bankens nya namn blir Nakkila-Luvian Osuuspankki. Haminan Seudun Osuuspankki, Kotkan Seudun Osuuspankki, Kouvolan Seudun Osuuspankki, Kymijoen Osuuspankki och Virolahden Osuuspankki har beslutat om en fusion 31.5.2012 och bildar nya Kymenlaakson Osuuspankki.

Personal och belöning

Vid slutet av september hade OP-Pohjola-gruppen 13 020 anställda (12 504).
Antalet anställda var i genomsnitt 12 750 (12 468) Under rapportperioden gick 291 personer (251) i pension från OP-Pohjola-gruppen. Medelåldern för de pensionerade var 61,4 år (61,3).

OP-Pohjola-gruppens nya långsiktiga belöningssystem på grupplanet består av ett belöningssystem avsett för ledningen, samt en personalfond avsedd för den övriga personalen.

Belöningssystemet för ledningen består av tre ettåriga intjäningsperioder av vilka den första infaller 2011–2013. Cirka 400 personer i OP-Pohjola-gruppen omfattas av det aktiebaserade systemet. De personer som omfattas av belöningssystemet kan få ett visst antal A-aktier i Pohjola Bank Abp om de för intjäningsperioden uppställda målen som baserar sig på OP-Pohjola-gruppens strategi uppnås. Belöningen betalas ut som en kombination av aktier och pengar och i tre lika stora poster efter det att intjäningsperioden gått ut 2015, 2016 och 2017, förutsatt att gruppens kapitaltäckning vid betalningsögonblicket överstiger de interna minimikraven. Till utbetalningen av belöning ansluter sig villkor som gäller anställningstiden.

OP-Pohjola anl:s förvaltning

OP-Pohjola-gruppens centralinstituts (OP-Pohjola anl) ordinarie andelsstämma hölls 29.3.2011. Av de ledamöter i förvaltningsrådet som stod i tur att avgå återvaldes ledande skötare Marita Marttila, professor Jaakko Pehkonen och styrelseordförande Timo Parmasuo för en period som löper ut 2014. Till nya ledamöter i förvaltningsrådet valdes för perioden verkställande direktör Ari Kakkori, rektor Seppo Laaninen och verkställande direktör Vesa Lehikoinen. Dessutom valdes verkställande direktör Juha Pullinen till förvaltningsrådet för den period som löper ut 2012. Förvaltningsrådet har sammanlagt 33 ledamöter.

Förvaltningsrådet återvalde vid sitt konstituerande möte idrottsrådet Paavo Haapakoski till ordförande. Till vice ordföranden återvaldes professor Jaakko Pehkonen och som ny vice ordförande verkställande direktör Vesa Lehikoinen.

Investeringar och tjänsteutveckling

OP-Pohjola anl och dess dotterföretag svarar för utvecklingen av OP-Pohjola-gruppens tjänster. Av kostnaderna i anslutning till tjänsteutveckling består en betydande del av ICT-investeringar och definitioner i anslutning till dem. Av de här kostnaderna uppgick ICT-investeringar som aktiverats i balansräkningen under räkenskapsperioden till 40 miljoner euro (26). Av de här investeringarna hänför sig 24 miljoner euro (18) till bankrörelsen, 13 miljoner euro (5) till skadeförsäkringen och 4 miljoner euro (2) till livförsäkringen.

OP-Pohjola-gruppens resultaträkning

Milj. e	Not	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Ränteintäkter		2 367	1 771	34	2 412
Räntekostnader		1 612	1 093	48	1 495
Räntenetto före nedskrivningar	4	**755**	**679**	**11**	**917**
Nedskrivningar av fordringar	5	64	108	-40	149
Räntenetto efter nedskrivningar		**690**	**571**	**21**	**768**
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	6	291	309	-6	382
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	7	78	62	26	100
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	8	435	417	4	563
Nettointäkter från handel	9	-13	38		46
Nettointäkter från placeringsverksamhet	10	55	34	64	62
Övriga rörelseintäkter	11	66	68	-3	99
Personalkostnader		514	477	8	643
Övriga administrationskostnader		248	225	10	319
Övriga rörelsekostnader		229	239	-4	324
Återföringar till ägarkunder		132	122	9	163
Andel av intresseföretagens resultat		3	2	96	2
Periodens resultat före skatt		**482**	**438**	**10**	**575**
Inkomstskatt		125	115	9	135
Periodens resultat		**358**	**323**	**11**	**440**

OP-Pohjola-gruppens rapport över totalresultat

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Periodens resultat	**358**	**323**	**11**	**440**
Förändring i fonden för verkligt värde				
Värdering till verkligt värde	-463	256	-9	234
Säkring av kassaflöde	7	-		-8
Omräkningsdifferenser	0	0	3	0
Inkomstskatt				
Värdering till verkligt värde	-116	67	-9	61
Säkring av kassaflöde	-2	-		-2
Periodens totalresultat	**20**	**512**	**-96**	**606**

OP-Pohjola-gruppens balansräkning

Milj. e	Not	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Kontanta medel		1 903	1 082	76	1 628
Fordringar på kreditinstitut		3 678	1 147		1 121
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		350	1 060	-67	519
Derivatinstrument		2 823	2 109	34	1 933
Fordringar på kunder		59 387	55 705	7	56 834
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	14	3 168	3 281	-3	3 164
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	15	6 900	7 049	-2	7 544
Investeringstillgångar		8 274	7 531	10	7 438
Investeringar i intresseföretag		40	15		38
Immateriella tillgångar		1 164	1 149	1	1 159
Materiella tillgångar		697	741	-6	716
Övriga tillgångar		2 630	2 029	30	1 749
Skattefordringar		178	78		125
Tillgångar totalt		**91 191**	**82 974**	**10**	**83 969**
Skulder till kreditinstitut		1 972	1 543	28	1 696
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		52	0		0
Derivatinstrument		2 796	2 358	19	1 951
Skulder till kunder		43 836	38 467	14	39 205
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	16	2 624	2 518	4	2 350
Skulder för livförsäkringsrörelse	17	6 970	6 900	1	7 290
Skuldebrev emitterade till allmänheten	18	20 732	19 456	7	19 577
Avsättningar och övriga skulder		3 257	2 237	46	2 333
Skatteskulder		979	992	-1	1 014
Andelskapital		615	632	-3	647
Efterställda skulder		937	1 238	-24	1 178
Skulder totalt		**84 770**	**76 342**	**11**	**77 243**
Eget kapital					
OP-Pohjola-gruppens ägares andel					
Aktie- och andelskapital		333	358	-7	368
Fonden för verkligt värde	19	-225	135		112
Övriga fonder		2 619	2 663	-2	2 656
Ackumulerade vinstmedel		3 694	3 475	6	3 590
Eget kapital totalt		**6 421**	**6 632**	**-3**	**6 726**
Skulder och eget kapital totalt		**91 191**	**82 974**	**10**	**83 969**

OP-Pohjola-gruppens rapport över förändringar i eget kapital

Milj. e	Aktie- och andels-kapital	Fonden för verkligt värde: Värdering till verkligt värde	Fonden för verkligt värde: Säkring av kassaflödet	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinst-medel	Eget kapital totalt
Eget kapital 1.1.2010	**358**	**-54**	**-**	**2 604**	**3 280**	**6 187**
Aktieemission	-	-	-	-	-	-
Överföring av andelskapital till eget kapital	3	-	-	-	-	3
Aktieemissionskostnader	-	-	-	-	-	-
Fondöverföringar	-	-	-	59	-59	-
Vinstutdelning	-	-	-	-	-60	-60
Periodens totalresultat	-	190	-	-	323	513
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	-	-
Övriga	-2	-	-	-	-9	-11
Eget kapital 30.9.2010	**358**	**135**	**-**	**2 663**	**3 475**	**6 632**

Milj. e	Aktie- och andels-kapital	Fonden för verkligt värde: Värdering till verkligt värde	Fonden för verkligt värde: Säkring av kassaflödet	Övriga fonder	Ackumu-lerade vinst-medel	Eget kapital totalt
Eget kapital 1.1.2011	**368**	**118**	**-6**	**2 656**	**3 590**	**6 726**
Ökning av aktiekapitalet	-	-	-	-	-	-
Överföring av andelskapital till eget kapital	0	-	-	-	-	0
Innehav som förvärvats av innehavare utan bestämmande inflytande i Pohjola Bank Abp[1)]	-31	-	-	-79	-117	-227
Fondöverföringar	-	-	-	43	-43	-
Vinstutdelning	-	-	-	-	-74	-74
Periodens totalresultat	-	-349	12	-	358	20
Aktierelaterade ersättningar	-	-	-	-	0	0
Övriga	-4	-	-	0	-20	-24
Eget kapital 30.9.2011	**333**	**-231**	**5**	**2 619**	**3 694**	**6 421**

[1)] OP-Pohjola anl förvärvade 6.5.2011 alla A-aktier som Ömsesidiga Livförsäkringsbolaget Suomi innehaft i Pohjola Bank Abp. De aktier som förvärvades motsvarade en andel på 7,26 procent av aktiestocken och 3,91 procent av röstetalet i Pohjola Bank.

OP-Pohjola-gruppens kassaflödesanalys

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens vinst	358	323
Justeringar i periodens vinst	377	995
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	**-6 955**	**-3 623**
Fordringar på kreditinstitut	-2 481	848
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	-44	546
Derivatinstrument	-12	-49
Fordringar på kunder	-2 604	-2 851
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	-147	-174
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	98	-401
Investeringstillgångar	-879	-1 085
Övriga tillgångar	-886	-458
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	**5 974**	**749**
Skulder till kreditinstitut	262	-642
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	52	-71
Derivatinstrument	28	52
Skulder till kunder	4 631	861
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	180	163
Skulder för livförsäkringsrörelse	21	104
Avsättningar och övriga skulder	801	282
Betald inkomstskatt	-95	-84
Erhållna utdelningar	117	78
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	**-225**	**-1 562**
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar	-61	-17
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	151	132
Anskaffning av dotterföretag med avdrag för	-5	0
Försäljning av dotterföretag med avdrag för	1	2
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-74	-62
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	4	3
B. Kassaflöde från investeringar totalt	**15**	**58**
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar	185	76
Efterställda skulder, minskningar	-420	-87
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	30 761	35 619
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-29 624	-36 180
Andels- och aktiekapital, ökningar	150	179
Andels- och aktiekapital, minskningar	-182	-166
Utdelningar och räntor på andelskapital	-84	-75
Återföringar till ägarkunder	-1	-1
Ökningar i inbetalt fritt eget kapital	-227	-
Övriga	-	-
C. Kassaflöde från finansiering totalt	**558**	**-635**
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	**348**	**-2 138**
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	**1 689**	**3 282**
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	**2 038**	**1 144**
Erhållna räntor	**2 031**	**1 677**
Betalda räntor	**-1 253**	**-1 023**
Likvida medel		
Kontanta medel	124	122
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	1 914	1 022
Totalt	**2 038**	**1 144**

Not 1. Redovisningsprinciper

Delårsrapporten 1.1–30.9.2011 har upprättats med iakttagande av standarden IAS 34 (Delårsrapportering).

Vid upprättandet av delårsrapporten har i väsentliga delar tillämpats samma principer som vid årsbokslutet 2010 med undantag för hur livförsäkringsavtal ska värderas och redovisas. Under 2011 har man vid värderingen av försäkringsavtal delvis börjat beräkna de försäkringstekniska avsättningarna enligt marknadsvillkor, där strategiskt säkrande ränteswapkontrakt med säkerhet (säkringsredovisning enligt IAS3 tillämpas inte) värderas till verkligt värde som en del av de försäkringstekniska avsättningarna.

Delårsrapporten är oreviderad. Alla siffror i delårsrapporten har avrundats och därför kan summan av enskilda tal avvika från den summa som angetts.

Not 2. OP-Pohjola-gruppens nyckeltal och formler för nyckeltalen

	1–9/2011	1–9/2010	1–12/2010
Räntabilitet på eget kapital (ROE), %	7,3	6,7	6,8
Räntabilitet på eget kapital till verkligt värde, %	0,4	10,7	9,4
Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %	0,55	0,53	0,53
Kostnadernas andel av intäkterna, %	59	58	59
Antalet anställda i genomsnitt	12 750	12 410	12 468
på heltid	11 730	11 361	11 394
på deltid	1 020	1 049	1 074

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

$$\frac{\text{Periodens vinst}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Räntabilitet på eget kapital till verkligt värde, %

$$\frac{\text{Periodens vinst + förändring i fonden för verkligt värde med avdrag för uppskjuten skatteskuld}}{\text{Eget kapital (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

$$\frac{\text{Periodens vinst}}{\text{Balansomslutning i genomnsnitt (medeltalet vid periodens början och slut)}} \times 100$$

Kostnadernas andel av intäkterna, %

$$\frac{\text{(Personalkostnader + övriga administrationskostnader + övriga rörelsekostnader)}}{\text{(Räntenetto + nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse +nettointäkter från livförsäkringsrörelse + provisionsintäkter, netto + nettointäkter från handel + nettointäkter från placeringsverksamhet + övriga rörelseintäkter + andel av intresseföretagens resultat)}} \times 100$$

Avkastning på ekonomiskt kapital, %

$$\frac{\text{Resultat och kundbonus efter skatt (12 månaders glidande)}}{\text{Ekonomiskt kapital i snitt}} \times 100$$

Operativ skadeprocent

$$\frac{\text{Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$$

Operativ driftskostnadsprocent

$$\frac{\text{Driftskostnader}}{\text{Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto)}} \times 100$$

Operativ totalkostnadsprocent

Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent

Riskprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar), %

$$\frac{\text{Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$$

Omkostnadsprocent, %

$$\frac{\text{Driftskostnader och skaderegleringskostnader}}{\text{Premieintäkter (netto)}} \times 100$$

Omkostnadsprocent, %

$$\frac{\text{Driftskostnader före förändringen i aktiverade anskaffningsutgifter för försäkringar + kostnader för ersättningshandläggning}}{\text{Belastningsinkomst}} \times 100$$

Solvensprocent

$$\frac{\text{Solvenskapital}}{\text{Premieintäkter}} \times 100$$

Not 3. OP-Pohjola-gruppens resultatutveckling kvartalsvis

	2010		2011		
Milj. e	**7-9**	**10-12**	**1-3**	**4-6**	**7-9**
Ränteintäkter	606	641	697	779	892
Räntekostnader	380	403	458	524	631
Räntenetto	**226**	**238**	**238**	**255**	**261**
Nedskrivningar av fordringar	31	41	23	31	10
Räntenetto efter nedskrivningar	**196**	**198**	**215**	**224**	**252**
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	119	73	92	124	75
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	15	39	50	28	0
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	135	146	156	141	138
Nettointäkter från handel	26	8	19	2	-35
Nettointäkter från placeringsverksamhet	0	28	26	13	16
Övriga rörelseintäkter	19	31	26	20	19
Personalkostnader	142	166	178	188	149
Övriga administrationskostnader	70	94	80	88	79
Övriga rörelsekostnader	86	85	78	76	75
Återföringar till ägarkunder	41	42	42	47	43
Andel av intresseföretagens resultat	1	0	1	1	1
Periodens resultat före skatt	**172**	**137**	**208**	**155**	**120**
Inkomstskatt	46	20	54	41	30
Periodens vinst	**126**	**117**	**154**	**113**	**90**
Övrigt totalresultat					
Förändring i fonden för verkligt värde					
Värdering till verkligt värde	182	-24	-60	-42	-362
Säkring av kassaflöde	-1	-7	-22	8	22
Omräkningsdifferenser	0	0	0	0	0
Inkomstskatt					
Säkring av kassaflöde	47	-10	15	-42	-90
Omräkningsdifferenser	0	2	6	-10	2
Periodens totalresultat	260	94	51	131	-162

Not 4. Räntenetto

Milj. e	**1–9/2011**	**1–9/2010**	**Förändring, %**	**1–12/2010**
Lån och fordringar	1 153	946	22	1 285
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	26	17	53	23
Skuldebrev	197	182	9	243
Derivat (netto)				
Derivatinstrument som innehas för handel	60	61	-1	86
Derivat för säkringsredovisning	-15	-29	-50	-35
Skulder till kreditinstitut	-13	-11	13	-16
Skulder till kunder	-280	-195	43	-270
Skuldebrev emitterade till allmänheten	-342	-256	34	-350
Efterställda skulder	-23	-24	-7	-32
Kapitallån	-7	-6	8	-8
Finansiella skulder för handel	0	-1	-71	-1
Övriga (netto)	0	-2		-3
Räntenetto utan derivat i säkringsredovisn	**759**	**682**	**11**	**921**
Säringsinstrument	8	-89		-75
Värdeförändringar i de säkrade posterna	-12	85		70
Räntenetto	**755**	**679**	**11**	**917**

Not 5. Nedskrivningar av fordringar

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Fordringar som nedskrivits som kredit- och garantiförluster	73	76	-3	89
Återföringar av fordringar som avskrivits	-7	-6	-20	-10
Ökning av nedskrivningar	75	110	-32	141
Minskning av nedskrivningar	-76	-72	-6	-72
Totalt	**64**	**108**	**-40**	**149**

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Premieintäkter, netto				
Premieinkomst	930	850	9	1 023
Återförsäkrares andel	-52	-38	-37	-40
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-121	-94	-28	-13
Återförsäkrares andel	15	4		-6
Totalt	**773**	**723**	**7**	**964**
Skadeförsäkringsersättningar, netto				
Betalda ersättningar	526	477	10	655
Återförsäkrares andel	-28	-19	-51	-29
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-35	-19	-84	19
Återförsäkrares andel	23	4		-8
Totalt	**486**	**443**	**10**	**637**
Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet				
Räntor	46	48	-4	64
Utdelningar	29	19	48	21
Fastigheter	3	3	11	1
Realisationsvinster och -förluster				
Skuldebrev	-5	53		53
Aktier och andelar	1	-16		-2
Lån och fordringar	0	-1	53	1
Fastigheter	0	2		3
Derivatinstrument	-10	-22	56	-20
Värderingsvinster och -förluster				
Skuldebrev	-16	0		0
Aktier och andelar	-9	-23	62	-33
Lån och fordringar	-1	-3	64	-4
Fastigheter	1	1	80	1
Derivatinstrument	-1	4		0
Övriga	1	0		1
Totalt	**39**	**64**	**-39**	**86**
Upplösning av diskontering	-35	-34	-4	-45
Övriga	0	-1		14
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	**291**	**309**	**-6**	**382**

Not 7. Nettointäkter från livförsäkringsrörelse

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–9/2010
Premieinkomst	579	842	-31	1 315
Återförsäkrares andel	-21	-21	0	-28
Totalt	**558**	**822**	**-32**	**1 287**
Försäkringsersättningar				
Betalda ersättningar	-533	-449	-19	-595
Förändring i avsättning för oreglerade	8	-25		-414
Återförsäkrares andel	6	5	8	7
Förändring i försäkringstekniska avsättningar				
Förändring i avsättning för ej intjänade	322	-612		-698
Återförsäkrares andel	9	9	4	10
Totalt	**-188**	**-1 071**	**82**	**-1 689**
Övriga	3	4	-19	-29
Totalt	**373**	**-246**		**-431**
Nettointäkter från livförsäkringens placeringsverksamhet				
Räntor	40	34	16	47
Utdelningar	61	44	39	49
Fastigheter	3	3	-2	2
Realisationsvinster och -förluster				
Skuldebrev	8	8	5	6
Aktier och andelar	14	56	-75	128
Lån och fordringar	3	1		1
Fastigheter	1	0		0
Derivatinstrument	-8	-44	81	-43
Värderingsvinster och -förluster				
Skuldebrev	-3	10		17
Aktier och andelar	-6	-46	87	-58
Lån och fordringar	-4	-5		-3
Fastigheter	1	0		-1
Derivatinstrument	42	13		2
Övriga	5	8		11
Tillgångar som utgör täckning för fondförsäkringar				
Aktier och andelar				
Realisationsvinster och -förluster	-86	38		53
Värderingsvinster och -förluster	-388	171		297
Övriga	20	17	22	23
Totalt	**-296**	**307**		**531**
Nettointäkter från livförsäkringsrörelse	**78**	**62**	**26**	**100**

Not 8. Provisionsintäkter och -kostnader, netto

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Provisionsintäkter				
Utlåning	120	115	4	153
Inlåning	4	4	1	5
Betalningsrörelse	120	111	8	150
Värdepappersförmedling	25	22	15	30
Värdepappersemissioner	9	9	-6	13
Fonder	71	65	9	89
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	46	44	6	65
Försäkringsförmedling	41	46	-10	57
Garantier	17	17	1	23
Övriga	31	29	6	39
Totalt	**483**	**461**	**5**	**624**
Provisionskostnader	47	44	8	61
Provisionsintäkter, netto	**435**	**417**	**4**	**563**

Not 9. Nettointäkter från handel

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Realisationsvinster och -förluster				
Skuldebrev	3	21	-86	20
Aktier och andelar	2	1	37	2
Derivatinstrument	8	-22		-13
Värdeförändringar				
Skuldebrev	4	5	-29	3
Aktier och andelar	-11	3		5
Derivatinstrument	-16	12		12
Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till det upplupna anskaffningsvärdet				
Realisationsvinster och -förluster				
Lån och övriga fordringar	-	-		-
Utdelningar	1	1	-4	1
Nettointäkter från valutaverksamhet	-3	18		17
Totalt	**-13**	**38**		**46**

Not 10. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Realisationsvinster och -förluster				
Skuldebrev	12	25	-50	32
Aktier och andelar	11	5		13
Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till det upplupna anskaffningsvärdet				
Realisationsvinster och -förluster				
Lån och övriga fordringar	-1	0		1
Övriga	-	-		-
Utdelningar	25	13	96	15
Nedskrivningar	-3	-24	-85	-17
Totalt	**43**	**19**		**44**
Förvaltningsfastigheter				
Hyresintäkter	30	34	-12	45
Kostnader för vederlag och skötsel	-20	-21	7	-29
Värdeförändringar, realisationsvinster och -förluster	1	1	0	1
Övriga	0	0	89	0
Totalt	**12**	**15**	**-18**	**18**
Övriga	-	-		-
Nettointäkter från placeringsverksamhet	**55**	**34**	**64**	**62**

Not 11 .Övriga rörelseintäkter

Milj. e	1–9/2011	1–9/2010	Förändring, %	1–12/2010
Intäkter från rörelsefastigheter och kontor i eget bruk	12	11	3	15
Hyresintäkter från tillgångar som hyrts ut med operationella leasingavtal	13	16	-20	22
Övriga	41	40	2	63
Totalt	**66**	**68**	**-3**	**99**

Not 12. Klassificering i balansräkningen

Milj. e	Lån och fordringar	Investeringar som hålls till förfall	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen*	Finansiella tillgångar som kan säljas	Säkringsinstrument	Totalt
Tillgångar						
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	1 903	-	-	-	-	1 903
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	3 678	-	-	-	-	3 678
Derivatinstrument	-	-	2 485	-	338	2 823
Fordringar på kunder	59 387	-	-	-	-	59 387
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	570	-	102	2 496	-	3 168
Tillgångar i livförsäkringsrörelse ***	384	-	3 369	3 147	-	6 900
Skuldebrev	-	892	285	6 727	-	7 904
Aktier och andelar	-	-	65	249	-	314
Övriga fordringar	4 709	-	405	-	-	5 114
Totalt 30.9.2011	**70 630**	**892**	**6 712**	**12 619**	**338**	**91 191**
Totalt 30.9.2010	**63 060**	**1 052**	**6 704**	**11 923**	**235**	**82 974**
Totalt 31.12.2010	**64 512**	**978**	**6 177**	**12 104**	**199**	**83 969**

Milj. e			Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen ******	Övriga skulder	Säkringsinstrument	Totalt
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	1 972	-	1 972
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	-	-	52	-	-	52
Derivatinstrument	-	-	2 461	-	335	2 796
Skulder till kunder	-	-	-	43 836	-	43 836
Skulder för skadeförsäkringsrörelse****	-	-	4	2 620	-	2 624
Skulder för livförsäkringsrörelse *****	-	-	2 998	3 972	-	6 970
Skuldebrev emitterade till allmänheten	-	-	-	20 732	-	20 732
Efterställda skulder	-	-	-	937	-	937
Övriga skulder	-	-	-	4 852	-	4 852
Totalt 30.9.2011	**-**	**-**	**5 515**	**78 920**	**335**	**84 770**
Totalt 30.9.2010	**-**	**-**	**4 904**	**71 150**	**288**	**76 342**
Totalt 31.12.2010	**-**	**-**	**4 815**	**72 200**	**228**	**77 243**

*Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, placeringar som utgör säkerhet för fondanknutna försäkringar och förvaltningsfastigheter.

**Tillgångarna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 14.

***Tillgångarna i livförsäkringsrörelsen har specificerats i not 15.

****Skulderna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 16.

*****Skulderna i livförsäkringsrörelsen har specificerats i not 17.

******Inkluderar de fondanknutna försäkringarnas balansvärde i avsättningarna

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet.

Det verkliga värdet på de här skuldebreven som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av september 142 miljoner euro högre än det bokförda värdet.

Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet.

Not 13. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Tillgångarnas verkliga värden 30.9.2011, milj.e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	163	174	13	350
Skadeförsäkringsrörelsen	-	-	6	6
Livförsäkringsrörelsen	-	-	96	96
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	13	2 749	62	2 823
Skadeförsäkringsrörelsen	2	0	-	2
Livförsäkringsrörelsen	-	46	-	46
Som kan säljas				
Bankrörelsen	6 746	183	47	6 976
Skadeförsäkringsrörelsen	1 674	568	254	2 496
Livförsäkringsrörelsen	2 038	385	723	3 147
Totalt	**10 634**	**4 106**	**1 201**	**15 941**

Tillgångarnas verkliga värden 31.12.2010, milj.e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	307	199	14	519
Skadeförsäkringsrörelsen	-	-	8	8
Livförsäkringsrörelsen	-	-	116	116
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	32	1 764	137	1 933
Skadeförsäkringsrörelsen	-	1	-	1
Livförsäkringsrörelsen	-	0	-	0
Som kan säljas				
Bankrörelsen	5 379	592	61	6 032
Skadeförsäkringsrörelsen	1 563	648	231	2 442
Livförsäkringsrörelsen	2 428	496	705	3 629
Totalt	**9 709**	**3 700**	**1 272**	**14 681**

Skuldernas verkliga värden 30.9.2011, milj.e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	43	9	-	52
Skadeförsäkringsrörelsen	-	-	-	-
Livförsäkringsrörelsen	-	-	-	-
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	13	2 750	34	2 796
Skadeförsäkringsrörelsen	1	3	-	4
Livförsäkringsrörelsen	-	3	-	3
Totalt	**56**	**2 765**	**34**	**2 855**

Skuldernas verkliga värden 31.12.2010, milj.e	Nivå 1*	Nivå 2**	Nivå 3***	Totalt
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	0	-	-	0
Skadeförsäkringsrörelsen	-	-	-	-
Livförsäkringsrörelsen	-	-	-	-
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	22	1 917	12	1 951
Skadeförsäkringsrörelsen	1	0	-	2
Livförsäkringsrörelsen	-	-	-	0
Totalt	**24**	**1 917**	**12**	**1 953**

* De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A- och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågavarande instrument bestäms på basis av noteringar från marknaden.

** Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem.Till den här nivån har i Pohjola-koncernen klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

*** Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Under 2011 har obligationslån överförts från nivå 1 till nivå 2 för ett belopp av 47 miljoner euro till följd av att ratingen har ändrats.

Not 14. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Placeringar				
Lån och övriga fordringar	125	246	-49	229
Aktier och andelar	415	362	14	400
Fastigheter	94	75	26	87
Skuldebrev	1 525	1 534	-1	1 490
Derivatinstrument	2	5	-65	1
Övriga andelar	562	623	-10	561
Totalt	**2 723**	**2 845**	**-4**	**2 768**
Övriga tillgångar				
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	34	33	4	38
Övriga				
Direktförsäkringsverksamhet	281	251	12	228
Återförsäkringsverksamhet	85	87	-2	87
Kassa och banktillgodohavanden	7	6	15	4
Övriga fordringar	36	58	-38	39
Totalt	**444**	**436**	**2**	**396**
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	**3 168**	**3 281**	**-3**	**3 164**

Not 15. Tillgångar i livförsäkringsrörelse

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Placeringar				
Lån och övriga fordringar	281	343	-18	418
Aktier och andelar	2 461	2 683	-8	2 818
Fastigheter	126	118	6	135
Skuldebrev	781	821	-5	927
Övriga	46	1		0
Totalt	**3 696**	**3 966**	**-7**	**4 298**
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar				
Aktier och andelar	3 102	2 992	4	3 147
Övriga tillgångar				
intäkter	30	29	4	32
Övriga				
Direktförsäkringsverksamhet	4	3	13	7
Återförsäkringsverksamhet	70	59	19	61
Kassa och banktillgodohavanden	0	0	-100	0
Totalt	**103**	**91**	**14**	**99**
Tillgångar i livförsäkringsrörelse	**6 900**	**7 049**	**-2**	**7 544**

Not 16. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Avsättningar för oreglerade skador				
Avsättningar för pensioner	1 103	1 066	3	1 108
Övriga avsättningar för oreglerade skador	743	732	2	739
Totalt	1 846	1 798	3	1 847
Avsättning för intjänade premier	498	457	9	377
Övriga skulder	280	264	6	127
Totalt	**2 624**	**2 518**	**4**	**2 350**

Not 17. Skulder för livförsäkringsrörelse

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Försäkringsteknisk ansvarsskuld	3 788	3 778	0	4 024
Försäkringstekniska avsättningar för fondanknutna försäkringar	2 995	2 832	6	3 090
Övriga skulder	187	290	-35	176
Totalt	**6 970**	**6 900**	**1**	**7 290**

I försäkringstekniska avsättningar 30.9.2011 ingår i ränteswapkontrakt med säkerhet ändring i verkligt värde för 43 miljoner euro.

Not 18. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Obligationslån	11 827	9 635	23	9 693
Bankcertifikat, företagscertifikat och ECP	8 615	9 568	-10	9 623
Övriga	290	252	15	262
Totalt	**20 732**	**19 456**	**7**	**19 577**

Not 19. Fonden för verkligt värde efter skatt

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Skuldebrev	-153	-14		-75
Aktier och andelar	-77	150		194
Övriga	5	-1		-6
Totalt	**-225**	**135**		**112**

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna och resultatförda nedskrivningar.

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till -305 milj. e (151 milj. e) och den uppskjutna skattefordran som ansluter sig till den uppgick till 79 milj. e (uppskjuten skatteskuld 39 milj. e). Vid slutet av rapportperioden ingick i fonden för verkligt värde totalt 193 miljoner e (286 milj. e) i positiva värdeförändringar och totalt 269 milj. e (19 milj. e) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument.

Not 20. Kapitalbas och kapitaltäckning

Kapitalbas och kapitaltäckning, milj. €	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Primärt kapital (Tier 1)				
OP-Pohjola-gruppens kapitalbas	6 421	6 632	-3	6 726
Försäkringsbolagens inverkan på eget kapital avdras (inkl. AÖF:s utjämningsbelopp)	188	-91		-28
Fonden för verkligt värde,överföring till Tier 2	115	-2		21
Tilläggsandelskapital som inte hänför sig till eget kapital	615	632	-3	644
Primärt kapital (Tier 1) före avdrag och kapitallån	7 338	7 172	2	7 363
Kapitallån	223	222		222
Immateriella tillgångar	-334	-287	16	-323
Överskott i pensionsåtaganden och förvaltningsfastigheternas värdeförändring samt uppskjutna skattefordringar på förlust	-389	-372	5	-373
Planerad vinstutdelning / styrelsens förslag till vinstutdelning	-43	-49	-13	-69
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-1 537	-1 123	37	-1 234
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-90	-143	-37	-131
Primärt kapital (Tier 1) för kapitaltäckningsändamål	**5 168**	**5 420**	**-5**	**5 454**
Supplementärt kapital (Tier 2)				
Fonden för verkligt värde (exkl. värdering av säkringen av kassaflöde)	-120	3		-15
Eviga lån	292	295	-1	295
AÖF:s utjämningsbelopp	211	207		207
Debenturlån	395	698	-43	609
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut	-778	-1 202	-35	-1 095
Supplementärt kapital (Tier 2) för kapitaltäckningsändamål	-	-		-
Kapitalbas totalt	**5 168**	**5 420**	-5	**5 454**
Kapitalkrav				
Kredit- och motpartsrisk	3 280	3 105	6	3 153
Marknadsrisk	48	34	43	37
Operativ risk	232	282	-18	228
Totalt	**3 560**	**3 421**	4	**3 418**
Kapitaltäckning, %	11,6	12,7		12,8
Primärkapitalrelation, %	11,6	12,7		12,8

Not 21. OP-Pohjola-gruppens kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
OP-Pohjola-gruppens egna kapital	6 421	6 632	-3	6 726
Branschposter	1 495	1 857	-19	1 783
Goodwill och immateriella tillgångar	-1 103	-1 061	4	-1 094
Utjämningsbelopp	-344	-344	0	-331
Övriga poster som ingår i eget kapital och branschposter, och som inte kan räknas till konglomeratets kapitalbas	-567	-599	-5	-604
Konglomeratets kapitalbas totalt	**5 902**	**6 485**	**-9**	**6 480**
Kapitalkravet i kreditinstitutsverksamheten	3 560	3 421	4	3 418
Kapitalkravet i försäkringsrörelsen	400	385	4	396
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	**3 960**	**3 806**	**4**	**3 814**
Konglomeratets kapitaltäckning	**1 942**	**2 679**	**-27**	**2 666**
Konglomeratets kapitaltäckningsgrad (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen)	**1,49**	**1,70**		**1,70**

Not 22. Ställda säkerheter

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Ställda för egna skulder och åtaganden				
Inteckningar	1	1		1
Panter	6 563	5 988	10	6 027
Övriga	540	512	5	349
Ställda säkerheter totalt	**7 104**	**6 501**	**9**	**6 377**

Not 23. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	30.09.2011	30.09.2010	Förändring, %	31.12.2010
Garantier	1 163	1 268	-8	1 223
Garantiansvar	1 579	1 618	-2	1 621
Panter	2	1		1
Kreditlöften	9 467	8 912	6	8 805
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	170	140	21	164
Övriga åtaganden	776	803	-3	783
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	**13 157**	**12 742**	**3**	**12 595**

Not 24. Derivatinstrument

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde*	
30.9.2011, milj. e	**Under 1 år**	**1-5 år**	**Över 5 år**	**Totalt**	**Tillgångar**	**Skulder**
Räntederivat	55 143	87 768	34 125	177 037	2 503	2 381
Valutaderivat	17 060	2 362	674	20 096	459	414
Aktie- och indexbundna derivat	335	1 109	6	1 450	40	1
Kreditderivat	33	146	34	214	1	6
Övriga derivat	3 113	344	5	3 462	21	35
Derivat totalt	**75 684**	**91 730**	**34 845**	**202 258**	**3 024**	**2 837**

	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde*	
31.12.2010, milj. e	**Under 1 år**	**1-5 år**	**Över 5 år**	**Totalt**	**Tillgångar**	**Skulder**
Räntederivat	45 568	57 161	28 059	130 788	1 461	1 400
Valutaderivat	16 143	2 081	675	18 898	324	409
Aktie- och indexbundna derivat	160	967	29	1 156	128	0
Kreditderivat	13	162	-	175	5	0
Övriga derivat	3 561	261	-	3 822	30	44
Derivat totalt	**65 445**	**60 632**	**28 763**	**154 840**	**1 948**	**1 854**

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som i balansräkningen redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder.

Inom Pohjola-koncernens derivatrörelse tillämpas nettning av derivat. I den här noten uppges derivatinstrumnten dock i brutto.

Not 25. Närståendetransaktioner

OP-Pohjola-gruppens närstående består av de företag som konsolideras i OP-Pohjola-gruppens bokslut, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Till OP-Pohjola-gruppens ledning räknas OP-Pohjola-gruppens chefdirektör (ordförande för OP-Pohjola anl:s direktion), OP-Pohjola anl:s verkställande direktör, ledamöterna och suppleanterna i direktionen, ledamöterna och suppleanterna i förvaltningsrådet samt deras nära familjemedlemmar. Till ledningens närstående räknas också bolag, i vilka den som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa och OP-Eläkesäätiö.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Inga väsentliga förändringar har skett i närståendetransaktionerna efter 31.12.2010.

Chefdirektör Reijo Karhinen presenterar OP-Pohjola-gruppens resultat vid en presskonferens för medierna 2.11.2011 kl. 12.00 på adressen Industrigatan 1 b, Vallgård, Helsingfors.

Pohjola Bank Abp offentliggör en egen delårsrapport.

Ekonomisk information 2012

Bokslutskommunikén 2011 och delårsrapporterna 2012 offentliggörs följande dagar:

Bokslutskommuniké 1.1−31.12.2011	08.02.2012
Delårsrapport 1.1.–31.3.2012	03.05.2012
Delårsrapport 1.1.–30.6.2012	01.08.2012
Delårsrapport 1.1.–30.9.2012	31.10.2012

Helsingfors den 2 november 2011

OP-Pohjola anl
Direktionen

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR
Chefdirektör Reijo Karhinen, tfn 010 252 4500
Ekonomidirektör Harri Luhtala, tfn 010 252 2433
Kommunikationsdirektör Carina Geber-Teir, tfn 010 252 8394

DISTRIBUTION
NASDAQ OMX Helsingfors
LSE London Stock Exchange
Centrala medier
op.fi och pohjola.fi